

First published
1693

Pages 147

Processus Integri

IN

MORBIS

Ferè omnibus

CURANDIS,

A. D°. *Thoma Sydenham*, M.D.

Conscripti.

Quibus accessit graphica Symptomatum delineatio.

LONDINI:

Impensis *Sam. Smith*, & *Benj. Walford*, ad Insignia Principis, & *Ja. Knapton*, ad Insigne Coronæ in Cœmeterio D. Pauli. 1693.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

Index Rerum.

A.

H.

Medica-

Amice Lector.

SPecimen habes Praxeos eximiæ, in dilectiſſimi filii M. D. uſum, cautè & diligenter excogitatum, ſuâ ipſius manu conſcriptum, mihi autem pro familiaritate iſta quâ omnes excepit, conceſſum a *Cl. Sydenham*, Viro ſanè cui vix ætas ſuperior parem dederat, vel poſtera datura eſt, non modo in arte ſua mirâ ſagacitate, & ingenii acumine ſingulari, conſpicuo; ſed & probis moribus, & in humanum genus, ſtudio & amore inſignibus adeo, ut apud omnes ſummum ſui reliquerit deſiderium: Cujus præcepta licèt animo meo & imo pectore infixa ſint, ne tamen fortè fortunâ in mei ipſius & ægrorum detrimentum excidant memoriâ parùm fidâ, typis haud ita pridem mandabam, exemplaribus circiter viginti impreſſis, ut amicis quoque inſervirem. Neſcio autem quo pacto in lucem irrepſit publicam inter *Miſcellanea Curioſa* ſuperioris anni Norimbergæ editum; ſed ineptâ mole inutile. Prodiit tandem eo modo veſtitum ut tibi ſit in quovis loco paratum; figmentis cerebri vanis

& futilibus sciolorum dogmatis nequaquam refertum, nec hypothesi placidâ solidis ut videtur rationum momentis undequaque constipatâ superbiens; humile autem & modestum accuratè morbos depingit, & accuratiùs adhuc medetur; in id solum sollicitum ut innotescat quod natura faciat aut ferat. Et si verum loqui liceat, modo partium situs noveris, pateant tibi per Symptomata ægritudines, (quod assiduâ ediscas observatione) scias deinde veram & genuinam medendi methodum per diætam & Pharmaciam adhibere, fæliciſſimus eris practicus, & tibi & infirmis optimè consules. Parùm interim tuâ refert utrum Alcali peccet an Acidum, num in Spiritibus Animalibus, an in ipso sanguine, aut in recondito aliquo Viscere delitescat morbi minera; unde de Periodico Intermittentium reditu doctè satis & prolixè possis differere; dum interea ipsa Febris sine ullis ambagibus, inquietudine, siti, calore, pulsu celeri, nauseâ, cæterisque Symptomatis, etiam astantibus palam est, & apertè dignoscitur: Hinc sæpius mirari subit, quamobrem anxiè ita & scrupulosè immediatas & proximas morborum causas, dum Medicinam pertractandam suscipiunt, indagare satagunt, & è tenebris istis, quibus natura obduxit, irrito licèt conatu, eruere, gravi & subacto judicio viri, & in praxi versatissimi; satis interim gnari se latere vel

quævis

quævis obvia; unde enim dimanat graminis viridis, aut albus nivis color? Quid est quod humana anima ratiocinari nequeat dum adhuc Infantes aut Pueri sumus? Unde forma tua Specifica? Satius esset Medicum quam Philosophum agere, (quis enim unquam Cartesium sibi Medicum voluerit) minutissima Phænomena planè & ritè enumerare, & remedia quibus unusquisque morbus faciliùs cedat, candido & sincero animo proponere; ita tandem limites suos prætergressa, quibus angustis nimis jam includitur; ars nobilissima, omnibus, quaquaversum patet orbis, fæliciter satìs & prosperè salutem, filiis autem suis honores summos conciliabit.

Quid in Febribus, Variolis, Morbillis, acutis cæteris, ut & Chronicis sanandis valuit optimè meritus autor noster, sequentes indicant paginæ. Regimen & Diæta instituuntur aptissima; præscribuntur remedia pauca, sed necessaria; nec in Pharmacopolarum lucrum excogitata, nec inani ostentationi composita: sitibundis ægris (eodem modo quo & ipse sitim suam restinguere solitus erat) cerevisiam tenuem affatim & pro libitu hauriendam, unde mirè reficiuntur & refrigerantur, concedit; nec immanitate plus quàm barbarâ, precibus eorum surdus, Apozemata & Julapia præ ingrato sapore fastidita substituit; maximam adhibet cautelam ne exæstuans nimis, vel igne luculentiori, vel stra-

gulorum onere, plus adhuc incalesceret, vel à propinatis forsan remediis eum in finem ut per poros eliminetur materia morbifica cruda adhuc & inconcocta, quæ tamen hâc datâ ansâ concitato motu cerebrum petit, unde Phrenesis aut Coma, aut extravasato sanguine deturpant cutim maculæ purpureæ, aut eruptiones quas vocant miliares collum & pectus ubivis obsident. Nunquid ad amussim magis depingi poterat quam Variolarum historia? eruptionis diem in utravis specie designat, pustularum ingenium ad unguem describit, quo tempore incipiat, & quamdiu continuetur Salivatio, quo iterum faciei manuumque tumor se prodat, quid tandem quolibet die expectandum disertè explicat. Paregoricorum usum, quo emolumento judicent Practici, primus persuasit, malum,ingerendi Cardiaca ante eruptionem, morem, unde sæpe accersitum fuerit confluentium genus, meritò primus improbavit. Meliùs autem hæc ex ipso fonte. Valeas itaque amice Lector, & sicubi scateant Mendæ ignoscas.

S. M.

ORbe diviso, vacuâque vix dum
Urbe decessit furibunda Pestis;
Strage non nostrâ satiata, verùm
Strata ruinâ:

Fœta quin Lethi variante larvâ
Febris exarsit, face nunc citatâ
Torret exundans, itidemque lentâ
Tecta favillâ.

Virginum castos temerasse vultus
Hanc juvat, putri scelerata tabo
Polluit vivas; tenet una formas
Mille nocendi.

Horruit Diram Medicina Phœbo
Quæsta: qui tandem, cape mutuatas,
Torqueat velox mea Sydenhamus
Tela, sagittas.

Febris irato tremefacta lætas
Deserit Terras, fugit ecce Dextram
Osa vitalem! Stygiâque frendet
Mersa Palude.

Fata,

Fata, ſed nullâ fugienda ſorte,
Invident etſi tibi Sydenhamum:
Poſthumus floret, rediviva lætis
En levat ora.

Mente, non Lethe violandus ipsâ,
Vivit in grata, pia vel ſub Umbris
Cura vivum nunc tua præbet, in te
Ipſe revixit.

Amico Integerrimo, Medico Expertiſſimo *S. M.* ob iteratam hujus eximiæ Praxeos Editionem, gratulabundus hæc vovet,

Chriſtophorus Crelle, M. D.

Index

Medicamentorum quædam formulæ in praxi magis familiares.

Potio Communis Purgativa.

℞ T*Amarind.* ℥ß, *fol. Sennæ* ʒij, *Rhei.* ʒiß, *coq. ſ. q. aq. ad* ℥iij, *in Colatura diſſolve Mannæ & Syrup. Roſar. ſolut. an.* ℥j, *m. f. Potio.*

Emeticum Commune.

℞ *Aq. Cardui Benedict.* ℥ij, *Infuſ. Croc. Metall.* ℥j, *Syr. Caryophyll.* ℥ß, *m. f. vomitorium.* Sumat horâ 4ª. Pomeridianâ, ſuperbibendo poſt ſingulas vomitiones hauſtum largum liquoris poſſetici.

Julapium Perlatum.

℞ *Aq. Ceraſor. nigr. lact. Alexeter. aa.* ℥iij, *aq. Cinnamom. hordeat.* ℥j, *Margarit. præparat.* ʒiß, *ſacchar. Cryſtall. q. ſ. adde aq. Roſar.*

Damaſcen, ʒß, *f. Julap.* de quo cap. cochlear. *iv.* vel *v*, in Languoribus.

Julapium Cardiacum.

℞ *Aq. Lact. Alexeter. Ceraſor. nigr. an.* ℥iij, *aq. Epidem. Syr. Caryophyll.* & *de ſucco Citri, an.* ℥ß, *m. f. Julap. de quo capiat ſæpius.*

Decoctum Diæteticum.

℞ *Rad. Sarſæparill.* ℥vj, *lign. Saſſafr.* & *Chinæ an.* ℥ij, *Glycyrrhiz.* ℥j, *coq. in aq. font. Congiis* ij, *per horæ dimidium; deindè ſtent clausè ſuper cineres calidos per horas* xij, *poſtea ebulliant ad tertiæ partis conſumptionem; Cum primùm ab igne amoveatur, infunde ſem. Aniſi* ℥ß, *poſt duas horas coletur,* & *poſtea depuretur per reſidentiam,* & *liquor reponatur lagenis vitreis probè clauſis ad uſum.* Sit pro potu ordinario per *xxx*, dies.

Apozema Aperiens & Antiſcorbuticum.

℞ *Rad. gramin. Cichor. Fænicul.* & *Aſparag. an.* ℥j, *uvarum Corinthiac.* & *paſſul. enucleat. an.* ℥ij, *fol. hepat. ling. cerv.* & *cap. Ven. an. M.* j, *fol. Beccabung. ſub finem addit. M. ij, coq. ſ. q. aq. fontan, ad* ℔ij, *ſub finem adde vini Rhenani* ℔ß: *Colaturâ adhuc calente, infunde ad duas horas, vaſe clauſo, Cochl.*

hortenſ.

hortens. M. j, *colatur. adde syr. è quinq; radic & è succo Aurant. an.* ℥ij, *aq. Cinnamom. hordeat.* ℥j, *M. f. Apozema.* Sumat ℔ß, manè & 5ª pomeridianâ per *xiv*, dies.

Eclegma Incrassans in Tussi.

℞ *Ol. Amygd. dulc.* ℥j, *Syr. Papav. Rhœad. Portulac. Jujub. & Loboc sani, an* ℥ß, *Sacchar. cryst all. q.s. M. in mortario marmoreo ad integræ horæ spatium, & f. Linctus perfectè mistus; recondatur in olla figulina, ad usum.* Cap. sæpius lambend. è baculo Liquiritiæ.

Eclegma fortiùs incrassans.

℞ *Conserv. Ros. rub. Syr. violar. & de Mecon. an.* ℥j, *sem. papav. alb.* ʒiij, *contundantur simul & per setaceum trajiciantur, deindè adde ol. nuc. moschat. express. gr. vj, f. Eclegma.*

In Defluxione tenui.

℞ *Conserv. rosar. rub.* ℥ij, *Syr. de Mecon. & jujub. an.* ℥j, *Oliban. Mastich. & Succin. an.* ʒj, *ol. nuc. Moschat per expressionem gr. vj, M. f. Loboch.* de quo lambat sæpè; bis in die cap. eclegm. descript. cochl. j, instilland. Balsam. Sulphur. Anisat. à gut. *viij*, ad gut. *xij*.

Cerevisia Purgativa.

℞ *Polypod. Querc.* ℔j, *Rad. Rhabarb. Monach. fol. sennæ & passul. enucleat. an.* ℔ß, *Rhabarb. incis. & rad. Raphan. Rustican. an.* ℥iij, *fol. Cochl. hortens. salv. an. M. iv. Aurantior. incis.* N° *iv, infunde in Congiis v, vel* vj, *Cerevisiæ non lupulatæ, fermentationis tempore, & quando ad maturitatem pervenerit*, sit pro potu ordinario per dies *xiv*, vel *xxj*, præcipuè verò sumat haustum singulis Auroris.

Emplastrum Hystericum.

℞ *Galbani in tinctura Castor. solut. & colat.* ʒiij, *Tacamahac.* ʒij, *f. Emplast. pro umbilico.*

Catharticum pro Infantibus tenellis.

℞ *Syrup. Cichor. cum Rhabarb: Cochl.* j, *parvulum.*

Decoctum Amarum Purgativum.

℞ *Decoct. amar. duplicatâ senâ* ℥*iv, Syrup. de Spina Cervina* ℥j. *Elect. de Succ. Rosar.* ʒ*ij, M. f. Potio.*

De

De affectione, in fœminis, hysterica; maribus, hypochondriacâ dicta.

CUM à casu aliquo graviori molestum patitur humana anima, ataxiam concipiunt animales spiritus; urina subinde limpidissima copiosè excernitur; sanitatis recuperandæ spes omnis protinus abjicitur, & tristissima quævis sibi ominantur ægrotæ; quamcunque corporis partem morbus insederit (plurimas autem insidet) symptomata ei parti competentia confestim urgent; in capite apoplexia, hemiplegiâ soluta, statim à partu adoritur; spasmi epilepsiæ persimiles (vulgò uteri strangulatus, in quo venter & præcordia guttur versùs intumescunt) infestant; clavus hystericus, in quo dolor in capite atrocissimus, quem transverso pollice possis contegere, ægrâ interim materiam viridem bili porraceæ parem evomente, miserè excruciat; cordis palpitationem, tussim, passiones iliacam & colicam, nephritin, urinæ suppressionem æmulatur paroxys-

roxyſmus; vomitiones enormes, diarrhœam ſubinde excitat; externè in carne muſculoſa nunc dolorem nunc tumorem inducit, in tibiis hydropis inſtar; nec (quod mireris) intactos dimittit dentes; dolor dorſi creberrimè ſævit; & ſæpe ſæpius adeò refrigerantur externæ partes, ut cadaver planè referant; in riſum & lachrymas effuſiſſimas ſine ulla περφάσει ridiculè erumpunt; ptyaliſmus nonnunquam eo gradu laborantes afficit, ut Mercurio delibutas facilè crederes Dolores hyſterici, quamcunq; partem obſident; ubi diſceſſerint, teneritudinem, quæ tangi recuſat, relinquunt, ac ſi verberatæ fuiſſent carnes.

Mittatur Sanguis ad ℥*viij*.

Emplaſt. de Galbano umbilico admoveatur. Sequenti manè aggrediatur uſum ſequentium pilularum;

℞ *Pil. Coch. maj.* ʒ*ij*, *Caſtor. pulv. gr. ij*, *Balſam. Peruv. gutt. iij*, *f. Pil. xij*, Cap. *iv.* ſingulis vel alternis matutinis, pro ratione virium, horâ 4ª vel 5ª matutinâ, ſuperdormiendo.

℞ *Aq. Rutæ* ℥*iv*, *Bryon. comp.* ℥*ij*, *Caſtor. nodulo ligat. & in vitro ſuſpenſ.* ʒ*ß*, *Sacchar. Cryſtall. q. ſ.* de quo capiat cochl. *iv*, vel *v*, in omni languore. Poſt has pilulas ſumptas utatur ſequentibus;

℞

℞ *Limatur. Chalyb. gr. viij, cum ſ. q. Extract. Abſinth. f. Pil.* Nº *iij.* Sumat ſummo manè, & repetantur horâ 5ª pomeridianâ per *xxx* dies, ſuperbibendo hauſtum Vini Abſinthitis.

Sin forma boli magis arrideat.

℞ *Conſerv. Abſinth. Roman. & Conſerv. flaved. Aurant. an.* ℥j, *Angelic. condit. Nuc. Moſchat. condit. & Theriac. Andromach. an.* ℥*ſs, pulv. Ari comp.* ʒ*iij, Zinzib. condit.* ʒij, *cum ſ. q. Syrup. de ſucc. citr. vel, ejus defectu, Syr. Aurantior. f. Electuarium.*

℞ *Elect. præſcript.* ʒij, *limatur. Chalyb. gr. viij, cum ſ. q. Syrup. Aurantior. f. Bolus* ſumendus manè & ſerò, ſuperbibendo hauſtum vini abſinthitis, vel Cochl. *vj* ſeq. Infuſionis.

℞ *Rad. Angelic. Enul. campan. & Imperator. an.* ℥*j, fol. Abſinth. vulg. Centaur. min. Marrub. alb. & Chamædr. an. M.* j, *Cort. Aurant. duor. inciſ. affunde vini Hiſpanic. q ſ. ad ſupereminentiam duorum digitorum.* Coletur tempore uſus. Vel,

In Delicatulis *Chalybs* exhiberi poterit in forma pulv. ſequentis ;

℞ *Limatur. Chalyb. probè trit,* ℥j, *pulv. Ari comp.* ʒvj, *ſem. Coriand. præparat. Aniſi, Fænicul. dulc. an.* ℥ſs, *Cinnamom. acutiſſ. Corall. rubr. præparat. an.* ʒiij, *Nuc. Moſchat.* ʒij, *f. omnium pulvis ſubtiliſſimus, cui adde ſacchar. albiſſ. ad pondus omnium*, hujus cap. è Cochleari ʒſs, bis in die per 4 dies, tum ʒj, bis in die per 40 dies, ſuperbibend. Cochl. *vj*, ſeq. Julap. vel Vini Abſinthitis.

℞ *Aq. Lact. Alexeter.* ℥xij, *Gentian. comp.* ℥*iv*, *Abſinth. magis comp.* ℥ij, *ſacchar. albiſſ. q. ſ. f. Julap.* Vel;

℞ *Vini Rhenan. Abſinth.* ℔ſs, *aq. Gentian. comp.* ℥ij. *Syr. Caryophyll.* ℥j, *f. Julap.*

℞ *Myrrh. elect. Galban. & Aſæ fœtidæ, an.* ʒj, *Caſtor.* ʒſs, *cum ſ. q. Balſam. Peruv. f. Pil. è ſingulis drachmis xij.* Sumat *iij*, ſingulis noctibus, ſuperbibend. aq. Bryon. compoſ. Cochl. *iij*, vel *iv*, per totum decurſum hujus proceſsûs.

Si Pilulæ Præſcriptæ ventrem moverint, utatur ſequentibus;

℞ *Caſtor.* ʒj, *ſal. ſuccin. volatil.* ʒſs, *cum ſ. q. extract. Rutæ, f. pilulæ* N° *xxiv*, Cap. *iij*, ſingulis noctibus, ſuperbibendo Julapii hyſteric. Cochl. *iij*, vel *iv*.

Sp.

Sp. C. C. ad gutt. *xvj*, vel *xviij*, in aqua aliqua appropriata sæpius exhibitus valde confert.

Si verò his non cedat remediis, tum capiat sequentes pilulas;

℞ *Trochisc. de Myrrh. pulv.* ℈j, *Balsam. sulphur. Terebinth. gut. iv, cum s. q. gumm. Ammoniac. solut. f. Pil.* N° *iv.* Cap. manè & serò superbib. Julap. hysteric. Cochl. *iv*, vel *v*, instillando Sp. C. C. gutt. *xij*.

Electuarium Antiscorbutic. cum aqua ibidem descripta prodest in his affectionibus, ut & *Electuar. corroborans cum additione Conserv. Cochl. hortens.* ℥j, *pulv. Ari Compos.* ʒvj, superbibendo præscriptam aquam.

At si affectus his non cedat remediis, eundum est ad *aquas ferreas*; & si neq; his, tum ad *Sulphureas*, quales sunt *Bathonienses*.

Inter bibendum aquas ferreas hæc observanda; si aliquod Symptoma gravius acciderit, quod potationi aquarum referri potest, tunc ab iis æger abstineat, donec Symptoma istud penitus evanuerit. Æger in earum usu per sex septimanas ad minimum, vel potius ad duos menses perseveret. *Zinziber conditum*, vel *Semina Carui Saccharata*, ad calefaciendum ventriculum subinde sumat. *Pilulæ* etiam *hystericæ iij*, devorari possunt per primas *x*, noctes, superbibendo *Julap. hysteric.* cochl. *iv*, vel *v*.

Quoad uſum *aquarum Bathonienſium*, duobus diebus bibat eas, ac tertio die per modum Balnei eas ingrediatur, atq; ita alternatim per ſex ſeptimanas vel duos menſes.

Si *Chalybs* juſto plus corpus calefaciat, tum per ejus uſum, 4ª quâq; Aurorâ ſumat *aq. mineralium purgantium* ℔iv. Quæ tametſi alvum moveant, haud tamen tumultum cient, ut ſolent Cathartica ex officinis deprompta.

De Febre Depuratoria annorum 1661, 62, 63, 64.

Si æger juvenis ſit, extrahatur ſanguis è brachio, & eodem die poſt aliquot horas, vel ſequenti die duabus horis poſt leve prandium, *Emeticum ex infuſ. Croc. Metall.* exhibeatur; & poſt finitam operationem Emetici, hoc vel ſimile paregoricum.

℞ *Aq. Ceraſor. nigr.* ℥jſs, *aq. Epidem.* ℥ß, *Laudan. Liquid. gutt. xvj, Syr. Caryophyll.* ʒij, *M. f. Hauſtus.*

Poſt hunc diem uſq; ad undecimum vel duodecimum ſingulis Auroris injiciatur enemas ſequens;

℞ *Decoct. commun. pro Clyſtere* ℔j. *(vel lactis vaccini eandem quantitatem) Sacchar. Culinar. & Syrup. violac. an.* ℥ij, *f. Enema.*

Poſt

Poſt dictum diem alvus conſtipari permittatur, quò materia febrilis citiùs concoquatur, ad quem etiam finem Cardiaca moderata his ultimis diebus exhibita apprimè conducunt; ut,

℞ *Pulv. è Chel. Cancror. comp. gr. xiv, Elect. de Ovo* ℈ß, *cum ſ. q. Syr. Caryophyll. f. Bolus* ſumendus octavâ quâq; horâ, ſuperbibendo ſequentis Julapii Cochl. *v*, vel *vj*.

℞ *Aq. lact. Alexeter. Ceraſor. nigr. an.* ℥iij, *Aq. Epidem. & Syr. Caryophyll. an.* ℥j, *M. f. Julap.* vel alia his ſimilia.

Hac methodo ſollicitè obſervatâ, uſitatò circa *xv* diem (tum ex laudabili in urina ſeparatione, tum ex manifeſta Symptomatum omnium remiſſione) tempeſtivum eſſe Potionem Purgantem communem exhibere percipies.

De Febre Peſtilentiali 1665, 66.

Poſt venæ ſectionem in lecto celebrandam, æger ſtragulis obruatur, & Lacinia Lanea ſincipiti alligetur; tum, ſi vomitus non adſit, hoc vel ſimile Hydroticum exhibe.

℞ *Theriac. Andromach.* ʒß, *Elect. de ov.* ℈j, *pulv. è chel. Cancr. comp. gr. xij, Coccinel. gr. viij, Croc. gr. iv, cum ſ. q. ſucc. kermes, f. Bolus,*

Bolus, quem ſumat ſextâ quâq; horâ, ſuperbibendo Cochl. *vj*, ſeq. Julapii.

℞ *Aq. Card. Benedict. & Scord. compoſ. an.* ℥*iv*, *aq. Theriacal. ſtillatit.* ℥*ij*, *Syr. Caryophyll.* ℥*j*, *M. f. Julapium.*

Si adſit vomitio, hydroticum differatur, donec ſolo tegumentorum pondere ſudor promanare incipiat, linteaminis parte vultui ſuperinductâ.

Incepta Diaphoreſis hauſtulis Zythogalæ ſalviâ alteratæ, vel Cereviſiæ cui macis aliquantulum incoxeris ſubinde repetitis ad naturalis diei ſpacium (i. e. horas 24.) eſt continuanda ; in ſudore licet juſculis confortativis ægrum reficere.

Ubi tumor enatus fuerit, venam aperire non ſuſtinui; per horas adhuc à finito ſudore *xxiv*, ægro ſe in lecto continente frigus cautè devitetur. Induſium ſponte ſuâ in corpore areſcere permittatur, potulenta omnia calidiuſculè hauriantur, & Zythogalæ ſalviâ alteratæ uſus etiamnum continuetur, in ſeq. luce potio purgat. communis exhibeatur.

Anni 1667, 1668, Febrim Varioloſam & Variolas produxerunt.

Anni 1669, 70, 71, 72, Febrim Dyſentericam.

Anni 1673, 74, 75, Febrim Comatoſam.

Cu-

Curationem febrium horum annorum non attingo;quoniam methodo in febre anni 1685, &c. descriptâ curari eas potuisse autumo.

De febribus intermittentibus.

Cum rigore & horrore adoritur paroxysmus, quibus mox succedit calor, & huic tandem sudor, & subsequens *απυρεξία*: licèt in primis morbi diebus, Autumno maximè, aliquoties remissio potius quàm intermissio persentiscitur, in calore æq; ac in rigore vomiturit ut plurimum ac vehementer ægrotat miser cum siti & lingua arida. In tenera ætate abdominis inflatio, in adultis crurum tumor febris solutionem; tonsillarum dolor, raucedo, oculi cavi, facies Hippocratica, mortem denunciant.

℞ *Cort. Peruv. subtiliss. pulv.* ℥j, *cum s. q. Syr. Caryophyll. vel de Rosis siccis, f. Electuarium dividendum in xij, doses*; quarum unam capiat 4ª quâq; horâ, superbibendo Vini cujuslibet haustum, incipiend. immediatè post paroxysmum.

Si autem præscripti boli ventrem moverint, in haustu Vini dentur *gutt. x, Laudan. Liquid.* singulis vel alternis vicibus post assumptionem boli, ut opus fuerit.

Ad

Ad recidivam præcavendam (præcipuè in Quartana) repetatur processus prædictus singulis septimanis per tres alias vices.

Sin forma Pilularum magis arrideat,

℞ *Cort. Peruv. pulv.* ℥j, *cum f. q. Syr. Caryophyll. f. Pilulæ mediocris magnitudinis*, quarum capiat *vj*, quartâ quâq; horâ.

℞ *Cort. Peruv. pulv.* ℥ij, *Vin. Rhenan.* ℔ij, *stent simul in Infusione frigida, & coletur per manicam* Hippocratis. Usûs tempore cap. ℥iij, tertiâ vel 4ª quâq; horâ.

Altera Methodus curandi Tertianas.

℞ *Serpentar. Virgin. subtiliss. pulverisat. gr. xv, Vin. alb.* ℥iij. Sumat duabus horis ante Paroxysmum, & stragulis coopertus æger sudet per *iij*, vel *iv*, horas, idem faciendo per duas alias vices ante Paroxysmum.

Pro Infantibus febre intermittente laborantibus.

℞ *Aq. cerasor. nigr. & Vini Rhenan. an.* ℥ij, *Cort. Peruv. subtiliss. pulv.* ʒiij, *Syr. Caryophyll.* ℥j, *M. f. Julap.* Cap. Cochl. j, alterúmve, pro ratione ætatis, 4ª quâq; horâ, donec Paroxysmi non amplius discrucient, instillando alternis vicibus, si Diarrhœa adfuerit; Laud. Liquid. gutt. *j*, vel *ij*.

De

De febre Stationaria, ab an. 1685 *ad* 90.

Calor & frigus ſe invicem excipiunt, artus pariter & caput dolent, pulſus interim ferè ſanus, nonnunquam tuſſis, dolor circa collum & fauces, exacerbatio febris prope noctem, inquietudo, ſitis, lingua vel humida & ex omni parte pelliculâ albâ & ſcabrâ veſtita, vel ſicca, fuſci coloris in medio, quam partem undiq; cingit fimbria inalbeſcens. A jugi in lecto decubitu coma & phreneſis, à calido regimine petechiæ, maculæ purpureæ, eruptiones (quas vocant) miliares morbillis magis rubentes, pulſus inordinatus, tendinum ſubſultus, atq; ita tandem mors. Sudores in initio ſymptomatici divexant, qui, ſi ab arte provocentur, viſcoſi à capite erumpunt, & materiam morbificam in caput aut in artus transferunt.

Mittat. Sanguis ad ℥x, è brachio. Reiteretur Venæſectio; ſi modò reſpirationis difficultas, dolor capitis inter tuſſiendum lancinans, & alia ſigna Peripneumoniæ nothæ adſint. In hoc caſu tam venæſectio quàm Catharſis repetenda, donec æger convaluerit.

Veſperi applicetur Epiſpaſticum & ſequenti Aurorâ Potio Lenitiva præſcribatur, quæ ad tertiam vicem alternis diebus repetatur, & horâ ſomni poſt Catharſin hauſtus pacificus propinetur.

℞

℞ *Aq. Paralyſ.* ℥iij, *Syr. de Mecon.* ℥j, *Succ. Limon. recent. extract. Cochl. ij, M. f. Hauſtus.*

Aphthæ & ſingultus ſponteſuâ poſt curationem febris ſupervenientes ſponte evaneſcunt; Si in longum tempus decurrant, facilè fugantur *Cortic. Peruv.* ℥j, *cum Syr. Papav. Rhœad. q. ſ. in formam Electuar. vel pilular. redactâ*, ſuperbibend. hauſtum lactis deflorati. Remedium hoc certiſſimè ſcopum attinget, ſi non fruſtrentur ejus vires ex jugi ægri in lecto decubitu.

Diebus à purgatione liberis ſequentia præſcribantur.

℞ *Conſerv. Lujul. & Cynosbat, an.* ℥j, *conſerv. Berber.* ℥ß, *Crem. Tart.* ʒj, *cum ſ. q. Syr. de Limonib. f. Electuarium*, de quo cap. ad magnitud. Nuc. Moſchat. ter in die, ſuperbibendo ſequent. Julap. Cochl. *vj*.

℞ *Aq. Portulac. Lactuc. Paralyſ. an.* ℥iij, *Syr. de Limonib.* ℥jß, *Syr. Violar.* ℥j, *M. f. Julapium.*

Si febris ita ventriculum infeſtet, ut æger potionem retinere nequeat, *Pil. Coch. maj. ad* ℈ij, exhibeantur, tum etiam hypnoticum eſt concedendum, *v*, gr, *Laudan. Londin. gr. jß, cum ſimili quantitate Maſtich.* vel *Laudan. Liquid. gutt. xviij, in aq. Cinnamon. hordeat.* ℥j.

De-

Decoctum album ſit pro potu, ut & Cereviſia tenuis pro libitu.

De Infantibus febre Stationaria laborantibus.

Hirudines duæ utrinq; ponè aures applicentur, dein *Emplaſtr. Epiſpaſticum* cervici admoveatur.

Cereviſiâ, quâ Rhabarbarum fuerit infuſum, purgetur.

Si poſt Catharſin febris intermittere videatur, tum *Julapium cum Cortice Peruviano* (in Capite de febre intermittent: pro infantibus deſcriptum) exhibeatur.

De febre Scarlatina.

Æſtate exeunte, infantes præcipuè infeſtat. Rigent & horrent ſub initium; nec tamen admodùm ægrotant; cutis univerſa maculis parvis, rubris, crebrioribus, latioribus & magis rubentibus quàm in morbillis, interſtinguitur: Ad duos treſve dies perſiſtunt, quo quidem tempore evaneſcunt, & decedente ſubjectâ cuticulâ, ſquammulis furfuraceis, ad inſtar farinæ, cutis conſpergitur.

℞ C. C. *uſti, & pulv. è Chel. cancr. comp. an.* ℥ß, *Coccinel. gr. ij, Sacchar. Cryſtal.*℥*j, M.f. pulvis ſubtiliſſ. in xij, Chartulas dividend.* quarum unam Cap. 6ª quâq; horâ, ſuperbibendo cochl. *ij*, vel *iij*, ſequentis Julapii.

℞

℞ *Aq. Cerasor. nigr. aq. Lactis Alexeter. an. ℥iij, Syr. è succ. citri ℥j, M. f. Julap.*

Applicetur etiam Epispasticum cervici, & qualibet nocte *paregoricum ex Syr. de Mecon.* propinetur, & postquam symptomata cessaverint, purgetur æger.

De pleuritide.

Inter Ver & Æstatem dominatur. A rigore & horrore orditur, quos statim comitantur calor, sitis, inquietudo & cætera febrium symptomata; elapsis pauculis horis, æger vehementi dolore punctorio in laterum alterutro circa costas corripitur, qui nunc versùs omoplatas, nunc spinam, nunc anteriora pectoris sese propagat, tussi crebrâ excruciatur. Materia sputo rejecta in initio morbi pauca est & tenuis, & sæpe sanguinis particulis intermista, progressu verò copiosior, & magis concocta, sanguine etiam permixto. Febris pari passu incedit cum tussi, sputo sanguinis, dolore, & pro ratione liberioris expectorationis sensim imminuitur; nunc alvus est astricta, nunc soluta nimis. Eductus è vena sanguis sevi liquati speciem præ se fert ubi refrixerit.

Mittatur sanguis è brachio lateris affecti ad ℥x.

℞ *Aq. Papav. Rhœad.* ℥*iv*, *Sal. Prunel.* ʒ*j*, *Syr. Violar.* ℥*j*. *M. f. Haustus*, ſumendus ſtatim à prima venæ ſectione.

℞ *Amygd. dulc. excorticat.* N° *v*, *ſem. Melon. Pepon. an.* ℥*ß*, *ſem. Papav. alb.* ʒ*iij*, *aq. hord.* ℔*iß*, *aq. Roſar.* ʒ*ij*, *cum ſ. q. ſacchar. cand. f. ſ. a. Emulſio*, Cap. ℥*iv*, 4ᵃ quâq; horâ.

℞ *Decoct. Pectoral.* ℔*ij*, *Syr. Violar. & Cap. Ven. an.* ℥*iß*, *M. f. Apozema.* Cap. ℔*ß*, *ter in die.*

℞ *Ol. Amygd. dulc.* ℥*ij*, *Syr. Violar. & Cap. Ven. an.* ℥*j*, *Sacchar. Cand. q. ſ. M. f. Eclegma*, de quo ſæpe lambat.

Oleum Amygd. dulc. per ſe, vel *Oleum Sem. Lini recenter extract*, exhiberi poteſt.

℞ *Ol. Amygd. dulc. Lilior. & unguent. Dialthææ, an.* ℥*j*, *M. f. Linimentum*, quo inungatur latus affectum manè & ſerò, ſuperimponendo fol. Braſſicæ.

Repetatur Venæſectio ad tres alias vices, ad eandem quantitatem, quatuor diebus continuis, ubi dolor & reſpirandi difficultas ſuadent.

De peripneumonia notha.

Ingruente hyeme & ſæpe ſub ejus exitum emergit, inſultu primo nunc incaleſcit nunc friget æger, ex motu quolibet vertiginoſus eſt, rubent & inflammantur genæ oculiq; tuſſit, & inter tuſſiendum dolor capitis lancinans premit, potulenta vomitu rejicit, urina turbida eſt & intensè rubet, ſanguis pleuriticorum æmulus, anhelus crebrò & celeriter ſpiritum ducit, dolente thorace. Ab aſthmate ſicco planè diſtinguitur, quòd in iſto nuſquam comparent febris indicia, in hac manifeſtò ſe produnt, licèt minora longè & magis obſcura quàm in peripneumonia vera.

Mittatur ſanguis è brachio dextro ad ℥x, Die ſequenti æger hanc potionem ſumat.

℞ *Caſſiæ extract.* ℥j, *Glycyr.* ʒij, *ficus pingues* N° *iv*, *fol. ſenn.* ʒiiſs, *Agaric. trochiſcat.* ʒj, *coq. ſ. q. aquæ ad* ℥iv, *in Colatur. diſſolv. Mannæ* ℥j, *Syr. Roſar. ſolut.* ℥ſs.

Si verò potionem aſſumere nequeat, Cap. *Pil. coch. maj.* ℈ij, horâ quartâ matutinâ.

Sequenti die celebretur iterum venæſectio, ad eandem quantitatem; ac poſtero die repetatur Catharſis, quæ porrò repetenda eſt alter nis diebus, vel poſt majora intervalla, pro ratione virium; Atq; inſuper ſi Symptomata non ceſſaverint, extrahatur iterum ſanguis ſemel adhuc, bis, vel ſæpius, diebus aliquot inter-

Hac ut plurimum occasione nascitur Rheumatismus: Æger exercitio aliquo vehementiori, sive alio modo excalefactus, mox repentinum frigus admisit. A rigore et horrore orditur tragoediam, quos statim excipiunt calor, inquietudo, sitis, et reliqua illa infelix symptomatum caterva, quib. stipantur febres. Elapso die uno &c..
Est et alia hujus morbi species, licet non hujus esse prosapiæ vulgo credatur, quæ lumbago Rheumatica aptissimè dicetur. &c..
Licet Rheumatismus rarissimè hominem è medio tollat, febre semel depulsa, tamen et vehementia doloris et diuturnitas eum prorsus contemni non sinunt; Etenim si minus peritè tractetur, non ad menses tantùm, sed ad annos etiam aliquot, imò per omnem adeò vitam miserum haud infrequenter discruciat, quamvis in hoc casu non eodem semper vigore, sed paroxysmis quib.dam periodicè repetitis, ad instar Arthritidis, subindè lacessit: Imò fieri potest, ut dolores sponte desistant, et æger omni membrorum motu ad mortem usq. privetur, digitorum articulis quasi inversis et protuberantijs, ut in Arthritide, nodosis in internâ magis quàm externâ digitorum parte se prodentibus, stomacho nihilominus valeat, et cætera sanus vitam toleret.
Cùm morbus iste ab inflammatione videatur oriri, quod tum jam dicta arguunt phænomena, tum præsertim sanguinis educti color, ut pote qui pleuriticorum sanguini tam est similis quàm ovum ovo; Idcirco-

interjectis, prout res poſtulaverit; ſed ut plurimum venæſectio bis celebrata ſufficiet. Interim, dum hæc fiunt, præſertim in diebus à purgatione vacuis, utatur *decocto Pectorali*, *Eclegmate* & *oleo Amygd.* dulcium, in Pleuritide deſcriptis.

De Rheumatiſmo.

Rigorem & horrorem & cætera febrium ſymptomata patiuntur; elapſo die uno alterove (eſt & ubi citius) dolor adeſt atrox nunc in hoc nunc in illo artu, in carpis, humeris & genubus præſertim, viciſſim hos relinquens & illos occupans, rubore & tumore in parte, quam poſtremùm affecit, adhuc reſiduis. Febris ſenſim evaneſcit, manente dolore, quin & nonnunquam immaniùs ſæviente. In lumbagine rheumatica immanis dolor adeſt, circa lumborum regionem fixus, nephritin mentiens, niſi quòd æger non vomituriat, qui procumbere nequit, ſed vel è lecto exilit, vel ſuper eodem erectus ſedet, corpore perpetuâ agitatione nunc versùs anteriora, nunc poſteriora inclinato. Sanguis pleuriticorum ſimilis.

Mittatur Sanguis è brachio lateris affecti, ad ℥x. et julapium refrigerans ad hanc fere normam praescribatur,

℞ *Aq. Nymph. Portulac. Lactuc. an.* ℥*iv*, *Syr, de Limonib.* ℥*jſs*, *Syr. Violac.* ℥*j*, *M. f. Julap.* de quo bibat ad libitum: vel etiam

Præ-

Præſcribend. *Emulſio 4. Sem. frigid. maj.* et *Cataplaſma è mica panis albiſſ. & lacte Croco tincto* applicetur parti dolenti, ut et fol. braſſicæ.

Die ſequenti eadem ſanguinis quantitas detrahatur; atq; iterum, die uno vel altero interjecto, reiteretur; atq; porrò quater vel pluries, ſi opus fuerit; hoc obſervando, ut poſt ſecundam Venæſectionem majora ſint intervalla inter ſingulas ſanguinis miſſiones.

Diebus à Phlebotomia vacuis Enema è lacte ſaccharato ſubinde injiciatur, vel ſequens;

℞ *Decoct. commun. pro Clyſtere* ℔j, *Syr. Violar. & Sacchar. culinar. an.* ℥ij, *M. f. Enema.*

Si Imbecillitas ægri repetitionem Phlebotomiæ non ferat, tum poſt ſecundam vel tertiam venæſectionem Curatio hac methodo tentanda.

Capiat alternis diebus *potionem purgativam communem*, donec convaluerit, & iiſdem noctibus Paregoric. *ex Syr. de Mecon.*

Sin his remediis non cedat, & æger ob imbecillitatem evacuationes qualeſcunq; ferre nequeat, aggrediatur uſum *Elect. & aq. Antiſcorbutic.* in ſcorbuto deſcript. quæ etiam remedia locum habent in Rheumatiſmo

N.B. Scorbutico, cum venæſectiones, catharctica, diæta x

In Juvenibus, atq; iis qui temperatè vixerunt, vino non plus æquo dediti, Rheuma-

tiſmus

x Lactea, pulveres testacei &c. nihil profecerunt. vid. pag. 96. ubi describuntur.

curationem à phlebotomiâ debere sumi prorsus censemus, sanguine interim contemperato, ejusq. nimio fervore represso, tum medicamentis refrigerantib. atq. incrassantib. tum etiam convenienti regimine. Ac proinde statim mittatur sanguis &c..
Diætam quod spectat, à carnib. prorsus abstineat, quib. substituatur juscula hordeacea, Avenacea, panatellæ, et ejusmodi: Cerevisia tenuis mitisq. pro potu antum concedatur, vel etiam, quod melius est, ptisana ex hord. rad. liquirit. Acetos. in aqu. fontan. incoctis. Die sequenti &c...
Porrò ut hæc omnia ad dies minimum octo ab ltimâ venæ sectione diligenter observentur, seriò ortor, moneoq. quib. elapsis potio Cathartica communis hauriatur, et eadem nocte Paregor. ex syrup. e Mecon. in aqu. fl. paralys., quo scil. sanguis rgasmus penitùs reprimatur. quibus ritè peractis d pristinum vitæ genus pedetentim æger se recipere potest, ta tamen ut neq. vinum neq. liquorem spirituosum degustare liceat.
Hac methodo dolores admodum imminuentur, neq. forsan adhuc prorsus evanescent; at verò resarcitâ virium jacturâ et superveniente vere symptomata ad unum omnia cessabunt, atq. æger pancraticè valebit.
In Rheumatismo aliquot annorum sanguinem tam brevib. intervallis, ac sub ejusdem primordiis, mittere, non est consultum: sed septimâ parum aliquot intercapedine repetitas illas Venæ sectiones disterminare præstat.

Hoc in casu materiam peccantem sanguini permixtam ritè evacuandam, ejusdemq. sanguinis ebullitionem remedijs illum contemperantibus sufflaminandam censemus; et eam deniq. quæ jam partibus impacta est materiam evocandam, discutiendamque. hæc ut fiant, 1°. Aperiatur Vena &c..

Æger insuper jusculis tantum hordeaceis atq. avenaceis cum pomis assatis vescatur, tum etiam cerevisiâ utatur tenuissimâ, et per horas aliquot singulis diebus à lecto sibi temperet; hac methodo tum febris tum alia symptomata citissimè ut plurimum fugantur: sin aliter rursus secetur vena &c...

tiſmus Diætâ ſimplici admodùm refrigerante, & mediocriter nutriente, æq; fœliciter, ac repetitis Venæſectionibus (quas minus ferre queant) profligari poteſt. Ex. grat.

Solo Lactis ſero ad dies quatuor veſcatur æger, poſtea præter ſerum pane ſimilagineo ſemel in die loco prandii, donec penitus convaleſcat ; niſi quòd poſtremis diebus iterum panem in cœnam indulgere liceat. Symptomatis ceſſantibus, carnes pullorum elixorum, cæteraq; eupepta concedantur, tertio autem quoq; die ſolo lactis ſero victitet, donec tandem pancraticè valeat.

De febre eryſipelatoſa.

Nulla non corporis pars, præſertim facies, tumet, dolet & ſummè rubet, puſtulæ denſæ, parvæ, in veſiculas ſubinde faceſſunt, quæ per frontem caputq; ſerpunt, oculi tumore obruti, rigor & horror atq; reliqua febris indicia adſunt. In alia hujus morbi ſpecie, liquorum attenuantium potationi ſuperveniente, febricula adeſt, puſtulæ urticarum puncturas referentes, nonnunquam in veſiculas ſublatæ, mox recedentes, tuberculorum more ſub cute ſe condentes, maximè pruriunt, & ſcalpendo rurſum apparent. Eſt & alia eruptionis ſpecies, pectus ut plurimum obſidens, macula nimirum lata, cuti vix ſupereminens, porriginoſa, cum ſquammulis flavis,

qua

qua vigente, æger bene ſe habet, eâdem evaneſcente, leviter ægrotat, urina turbida & flava, iiſdem remediis, quibus pruritus ferinus, cedit, vino utatur æger & carnibus eupeptis.

Mittatur ſanguis è brachio ad ℥*ix*, vel *x*, Die ſequenti ſumat *potionem communem purgativam.* et horâ somni haustum paregoricum; peractâ Catharsi pars fotu isto foveatur,

℞ *Rad. Althææ & Lilior. an.* ℥*j, fol. Malv. Sambuc. Verbaſc. flor. Chamæmel. Melilot. ſummitat. Hyperic. & centaur. minor. an. M j, ſem. Lini, fœnugræc. an.* ℥*ſs, coq.* in *ſ. q. aq. ad* ℔*iij, Coletur liquor, & tempore usûs adde ſingulis libris decocti Sp. Vini* ℥*ij.* Stuphæ è panno laneo huic decocto immerſæ, ac expreſſæ, calidè admoveantur bis in die, & pars affecta poſt fotum ſequenti mixturâ illinatur. vel Spiritu vini Solo foveatur, qui mirum facit, et curationem perficit.

℞ *Sp. Vini* ℔*ſs, Theriac. Androm.* ℥*ij, pulv. piperis longi, & Caryophyll. an.* ʒ*ij, f. mixtura,* quâ Charta Emporetica madefacta parti affectæ circumvolvatur.

Si primæ venæſectioni non cedat morbus, tum repetatur: & nondum ceſſante, ad duas alias vices celebretur, interpoſito ſemper die uno.

Diebus à Venæſectione liberis *Enema è lacte cum Syr. Violarum, Emulſio Refrigerans, & Julap. refrigerans,* ſunt præſcribenda.

De

Affectus iste sicut et nonnulli eorum qui cutim impetunt et eruptionem aliquam comitem sibi adjungunt, sanguinis missioni, et catharsi quantumlibet repetitæ non semper cedunt, nec pulveres testacei sanguini edulcorando destinati quicquam proficiunt; cum recrementa quædam pravam diathesim adepta intimiùs cuti impingantur, non nisi remediis quæ sanguini robur ac vim conciliant, proindeq. cutis spiraculis deobstruendis apta nata sunt, ullatenus amovenda debellandaq.; Idcirco præmissis universalibus, usurpentur ea quæ paginâ sequenti describuntur.

De pruritu ferino, & inveteratis cutis eruptionibus, quæ Venæſectioni & Catharſi non cedunt.

℞ *Theriac. Andromach.* ʒſs, *Elect. de ovo* ℈j, *rad. Serpentar. Virgin. ſubtiliſſ. pulver. gr. xv, Lapid. Bezoar. oriental. gr. v, cum ſ. q.* Syr. è *conditur. citri, f. Bolus,* mane et horâ ſomni ſumendus per dies *xxj*, ſuperbibendo cochl. *vj*, ſequent. Julapii.

℞ *Aq. Card. Benedict.* ℥vj, *aq. Epidem. & Theriacal. Stillat. an.* ℥ij, *Syrup. Caryophyll.* ℥j, *M. f. Julap.*

Singulis matutinis cap. liquoris poſſetici ℔ſs, calidè, & ſudet horæ unius ſpatio.

His finitis, ſi Puſtulæ adhuc non evanuerint, ſequenti Linimento partes affectæ inungantur.

℞ *Unguent. ex Oxylapatho* ℥ij, *Unguent. Pomati* ℥j, *flor. Sulphur.* ʒiij, *ol. Rhodii* ℈ſs, f. Linimentum.

Veruntamen Medicamenta præſcripta haud uſurpentur, niſi Venæſectione & Catharſi ritè præmiſſis.

NB. Linimento antea præscripto facilè palmam præripit Sequens, quod tali in casu ut et in herpete ferino mira mihi pluries fecit,
℞. Pomati jasemini vel cujusvis alterius ℥j. mercur. præcipit. rubr. ʒj. m. f. linimentum quo inungatur pars affecta, superimponendo Chartam Emporeticam.

De angina.

Angina inter Ver & Æstatem ut plurimum aggreditur. Sequuntur febris insultum dolor & faucium inflammatio, unde à tumore uvulæ, tonsillarum & laryngis, nec deglutire queat Æger, nec spiritum ducere.

Mittatur Sanguis è Brachio copiosé. Tangantur partes inflammatæ *melle Rosaceo, Sp. Vitrioli, vel Sp. Sulphuris ad summum acorem permixto, vel Sp. Vitrioli solo.* Mox Gargarisma sequens usurpetur, non vulgari modo; sed ita ut sine ulla agitatione in ore contineatur, donec incalescat; dein expuatur, & repetatur subindè.

℞ *Aq. Plantag. Ros. Rubr. & Sperm. Ranar. an.℥iv, album. ovor. in aquam agitando redact. N° iij, Sacchar. Crystal. ʒiij, M. f. Gargarisma.*

Emulsio Refrigerans in Pleuritide descripta indies sumatur.

Sequenti manè, nisi febris & dolor inter deglutiendum remiserint, Venæsectio repetatur, Catharsi in diem posterum rejectâ, aliàs Catharticum lenitivum exhibeatur.

Manente adhuc affectu (quòd oppidò rarum) repetatur adhuc Venæsectio, & Catharsis; Epispasticum amplum ac forte ap-

plicetur

plicetur cervici post primam Venæsectionem.

Omni manè, nisi diebus purgationi datis Enema refrigerans & Emolliens injiciatur; Diætâ tenui utatur æger, & lecto per horas aliquot quotidie absistat.

In his omnibus Febribus, quas intercurrentes appello, ut etiam in illa, quæ stationaria est, cautè observandum, quòd æger à lecto abstineat magnam diei partem, ut jusculis hordeaceis, avenaceis, ac id genus aliis victitet, & cerevisiam tenuem Lupulatam & hydrogalam pro potu ordinario bibat.

De Morbillis.

Infantes plerumq; impetunt. Primo die rigent horréntque, calent & frigent alternatim. Secundo consummatam febrim accersunt. Ægritudo vehemens, sitis, inappetentia, lingua alba (non verò sicca) tussicula, capitis & oculorum gravedo, & somnolentia perpetua, acriter premunt, humor è naribus & oculis jugiter stillat (quæ lachrymæ certissimum morbillorum signum.) Huc accedunt sternutatio, tumor palpebrarum pauló ante eruptionem, vomitus, diarrhœa, cum dejectionibus colore viridi in dentientibus præsertim. Symptomata ingravescunt ad quartum usq; diem, quo quidem die (nonnunquam quinto) in fronte & facie maculæ par-

væ, rubræ, pulicum morſibus perſimiles prodeunt, quæ numero & magnitudine auctæ racematim coaleſcunt, & faciem maculis rubris majuſculis interſtinguunt: Hæ maculæ è parvulis papulis, ſupra cutim paululum elevatis conflantur, quarum protuberantia digito levi, vix oculorum acie, deprehendi poſſit.

A facie, quam primò ſolùm occupant, ad pectus ventrémque, crura deinde tibiáſque propagantur maculæ; in his autem partibus latæ & rubræ, ſuperficiem cutis non ſuperantes conſpiciuntur. Eruptione morbillorum non perinde deliniuntur Symptomata ac in variolis. Vomitus poſt eruptionem nullus; ſed tuſſicula & febris cum ſpirandi difficultate intenduntur, in oculos defluxio, ſomnolentia & innappetentia perſeverant. Die ſexto aut circiter frons & facies aſpereſcunt, emorientibus puſtulis, ruptâq; cuticulâ, in reliquo corpore maculæ latiſſimæ ſunt, & maximè rubeſcunt, Octavo circiter die in facie evaneſcunt, & vix in reliquo corpore permanent. Nono nullæ prorſus ſunt; per faciem verò & artus, quandoq; & totum corpus in farinam quandam & ſquammulas faceſſunt. & tunc temporis febris, ſpirandi difficultas & tuſſicula augentur. In adultis à calido regimine liveſcunt primò, mox nigreſcunt exanthemata.

℞ *Decoct. Pectoral.* ℔j*ß*, *Syrup. Violac.* & *Cap. Ven. an.* ℥i*ß*, *M. f. Apozema* ; Cap. ℥iij, vel *iv*, ter vel quater in die.

℞ *Ol. Amygd. dulc.* ℥ij, *Syr. Violar.* & *Cap. Ven. an.* ℥j, *Sacchar. Cand. albiss. q. s. M. f. Eclegma*, de quo sæpius lambat, præcipuè quando tussis urget.

℞ *Aq. Cerasor. nigr.* ℥iij, *Syr. de Mecon.* ℥j, *M. f. haustus* singulis noctibus sumendus, à primo morbi insultu, usq; dum convaluerit æger, dosin augendo vel imminuendo pro ratione ætatis.

Æger se contineat in lecto per biduum post primam eruptionem.

Si post Morbillorum discessum, Febris, respirandi difficultas, & alia Symptomata Peripneumoniam mentientia supervenerint, sanguis liberaliter extrahendus è brachio, semel, bis, vel ter, prout opus fuerit, convenienti spatio interposito inter singulas Venæsectiones ; Atq; etiam continuentur *decoctum Pectorale supra descriptum*, ut & *Lohoch*, vel *Ol. Amygd. dulc. per se.* Circa diem *xij*, ab invasione Cathartico lenienti purgetur.

Diarrhœa, quæ morbillos excipit, Venæsectione sanatur.

De Variolis.

Distinctæ sunt vel confluentes, & in distinctis invadunt rigor & horror, calor intensus, capitis & dorsi dolor vehemens, vomituritio, in adultis ingens in sudores propensio (& hinc minimè confluxuras esse licet conjicere) dolor sub scrobiculo cordis si manu prematur, stupor & somnolentia, nonnunquam & insultus epileptici (in infantibus præsertim) quibus si, dentitione peractâ, corripiantur, in procinctu esse variolas possis prædicere, ita ut si fortè insultum epilepticum sub vesperam patiantur, sequenti Aurorâ in conspectum se daturæ sunt variolæ, mites ut plurimùm & rarissimè confluentes. Quarto inclusivè ab invasione die, nonnunquam seriùs, rarò tamen ante illum erumpunt, quo tempore vel minuuntur Symptomata vel prorsus evanescunt. In eruptione autem subrubræ primò pustulæ, tenuissimarum acicularum puncta æquantes, sparsim se produnt per faciem, collum, pectus, & corpus universum; tunc in faucibus dolor, qui cum pustulis surgentibus augetur. Circiter octavum à primo insultu diem intervalla pustularum priùs alba rubere jam incipiunt, in tumorem attolli, & dolore tensivo affici; extenduntur palpebræ, & ut vesica inflata, oculos claudunt. Proximæ à facie intumescunt manus,

manus, digitíq; diſtenduntur ; puſtulæ faciei antea læves & rubræ, jam aſperæ (primum maturationis indicium) & ſubalbidæ apparent, ſuccum in ſuper luteum, colore à favo non abludentem evomunt, faciei & manuum inflammatio jam ſummæ in puſtularum interſtitiis colorem exhibet floridum, & roſarum Damaſcenarum æmulum, quem quidem colorem, quo mitiores ſunt variolæ, eo magis tum puſtulæ tum cutis interjecta ad amuſſim exprimunt: Quæ faciem occupant puſtulæ, aſperiores quotidie ac magis flavæ pro maturationis ratione; quæ manus & reliquum corpus minùs aſperæ albæq; magis conſpiciuntur indies. Die undecimo faciei tumor & inflammatio recedunt, puſtulæ maturæ & juſtam magnitudinem (viz. piſi grandiuſculi) adeptæ exareſcunt decidúntque. Decimo quarto vel quinto pereunt funditus; manuum autem puſtulæ pertinaciores, albæ adhuc & recentes die uno aut altero moras trahunt & tandem dirumpuntur, cæteræ autem, faciei nimirum & corporis deſquammantur, & in facie ſquammulis hiſce furfuraceis ſuccedunt foveæ. Per totum morbi decurſum alvus vel prorſus conſtipatur vel rariſſimè dejicit. Maxima eorum pars, qui ex hoc morbo pereunt, octavo die in diſcretis, undecimo autem in confluentibus intereunt: Quippe cùm in diſcreto hoc genere promoventur ſudores tum cardiacis tum regimine

 cali-

calidiore, prædicto die facies, quæ turgida & per interstitia pustulis interjecta inflammari debuerat, è contra flaccida reperitur & albescens, pustulis nihilo minus rubentibus & elevatis, etiam post ægri mortem; sudor, qui huc usq; manaverat, derepentè evanescit, æger interim phrenitide corripitur, anxietate, jactatione, ægritudine, vehementibus, urinam parcè reddit ac frequenter, & tandem paucissimarum horarum spatio ad plures migrat.

In Confluentibus eadem Symptomata (sed atrociora) febris scilicet, anxietas, ægritudo, vomituritio, &c. immaniùs sæviunt; licèt non ita promptè, ac in discretis, in sudores dissolvitur æger. Diarrhœa nonnunquam eruptionem præcedit, & ad diem unum aut alterum post illam protrahitur, quod in discretis vix contingit. Tertio die aut citiùs, rarò tardiùs, erumpunt; & quo citiùs, eo magis confluunt. Quandoq; ad quartum vel quintum diem differtur eruptio ob atrox aliquod symptoma, v. g. acutissimum dolorem in lumbis, nephritici æmulum, in latere pleuritici, in artubus rheumatici, in ventriculo cum ingenti ægritudine & vomitu. Non perinde, ac in discretis, mox ab eruptione remittunt symptomata, sed & febris & alia ad multos etiam dies post eruptionem pustularum ægrum discruciant: Nunc erysipelatis ritu, nunc morbillorum erumpunt, eruptionis

nis licèt tempore planè diſtinguantur. Creſcente morbo, non in molem aliquam ſpectabilem attolluntur; ſed in facie ſibi invicem implicitæ, tanquam veſicula rubra, vultum omnem contegunt, quem maturiùs elevant quàm diſcretæ : poſtmodum ad inſtar pelliculæ albæ vultui agglutinatæ cutis ſuperficiem non admodum ſuperant. Præterlapſo die octavo, pellicula alba quotidie paulatim magis exaſperatur, colore fuſco : Intenſus magis eſt dolor cutis, donec tandem in truculentiori morbo non niſi poſt diem viceſimum latioribus laminis deſquammatur. Hoc interim obſervatu dignum, quòd quanto puſtulæ matureſcentes propiùs ad colorem ſubfuſcum vergunt, eò deteriores lentiùs abſcedunt; quo magis autem flaveſcunt, eò minus confluxerint, & ocyùs ſe proripiunt. Ubi primùm deciderit pellicula, nullâ ſcrabritie vultus afficitur; at verò mox illam excipiunt ſquammulæ furfuraceæ, indolis perquam corroſivæ, quæ foveas relinquunt patentiores, & ſæpe cicatrices. Quandoq; humeri & dorſum cuticulâ denudantur. Morbi periculum à puſtularum frequentia & numero in facie ſolâ, æſtimandum. Puſtulæ manuum & pedum majores, & quo altiùs ab extremitate artuum aſcenderis, eo ſenſim minores & contractiores extant. In adultis ſalivatio in infantibus diarrhœa (licèt non ita certò) confluentium comes. Ptyaliſmus

nunc cum eruptione ſe prodit, nunc biduo triduóve præterito, materiam primò tenuem, die undecimo viſcidiorem ægerrimè, excreat. Siticuloſus eſt æger, voce raucâ, ſomnolentiâ & ſtupore ingentibus corripitur, inter bibendum ſubinde tuſſit, & potus per nares revertitur. Tunc ceſſat ut plurimum ſalivatio, cui niſi faciei intumeſcentia (quæ licèt hoc ipſo die pro morbi genio aliquantiſper remitti debeat, non tamen niſi poſt diem unum alterúmve omnino recedere) & manuum jam inſigniter incipiens & diutiùs perdurans ſuppetias tulerint, ægro protinus moriendum eſt. Diarrhœa non ita maturè infantes occupat, ac ptyaliſmus adultos. In utraq; variolarum ſpecie febris ab inſultu ad eruptionem dominatur, inde dat inducias ad puſtularum maturationem, quâ peractâ, definit. Superveniunt à malo regimine ſymptomata anomala; qualia ſunt, puſtularum flacciditas & ſubſidentia, phrenitis, coma, maculæ purpureæ puſtulis interſperſæ, & in earum ſummitate maculæ nigræ exiguæ in medio ſubſidentes, ſanguinis mictus & ſputum ſub initio morbi, urinæ ſuppreſſio.

Separationis tempus cum febrili ebullitione tribus vel quatuor primis diebus tranſigitur: Expulſio per reliquum morbi tempus, mediantibus parvis abſceſſibus, in carne perficitur.

Mittatur ſanguis quovis ex tribus primis diebus ab invaſione ad ℥*ix*, vel *x*, & poſtea *Vomitorium* exhibeatur *ad* ℥*j*, vel ℥*jß*, *Infuſionis Croci Metallorum.*

His primis diebus diluatur ſanguis frequenti potatione Cerevifiæ tenuis Lupulatæ.

Cum variolæ omnes eruperint (quod ut plurimum eſt ſexto die poſt invaſionem) veſperi propinetur *Syr. de Mecon.* ℥*j*, quæ repetatur dehinc ſingulis noctibus ad diem decimum poſt invaſionem. Eâ nocte, ſi Variolæ è Confluentium genere fuerint, augeatur doſis ad ℥*jß*, quæ dein repetatur ad ℥*j*, manè, & ad ℥*jß*, ſerò, ſingulis noctibus, donec æger convaluerit.

Si Syr. de Mecon. minus congruat, ſubſtitui poſſit *Laudan. Liquid.* viz. *gutt. xviij*, *pro* ℥*j*, *Syrupi & gut. xxv*, *pro* ℥*jß*. Hoc interim obſervandum, quod ſi paregoricum bis in die exhibitum orgaſmum compeſcere non valeat (quod in Variolis inſigniter confluentib. ſub finem earum ſæpe accidit) tum 8ª quâq; horâ exhibendum, vel ſæpius, ſi opus fuerit.

At ſi Variolæ Interſtinctæ fuerint, ſatis erit, ut ſolummodo ſingulis noctibus poſt plenam eruptionem exhibeatur Paregoricum, atq; etiam in minori doſi.

Qualiſcunq; autem generis variolæ fuerint, atq; etiam qualicunq; morbi tempore, ſi Phrenitis acciderit, omnino oportet ut inordinato ſpirituum motui frænum injiciatur,

Mittatur ſanguis quovis ex tribus primis diebus ab invaſione ad ℥*ix*, vel *x*, & poſtea *Vomitorium* exhibeatur *ad* ℥*j*, vel ℥*jß*, *Infuſionis Croci Metallorum.*

His primis diebus diluatur ſanguis frequenti potatione Cereviſiæ tenuis Lupulatæ.

Cum variolæ omnes eruperint (quod ut plurimum eſt ſexto die poſt invaſionem) veſperi propinetur *Syr. de Mecon.* ℥*j*, quæ repetatur dehinc ſingulis noctibus ad diem decimum poſt invaſionem. Eâ nocte, ſi Variolæ è Confluentium genere fuerint, augeatur doſis ad ℥*jß*, quæ dein repetatur ad ℥*j*, manè, & ad ℥*jß*, ſerò, ſingulis noctibus, donec æger convaluerit.

Si Syr. de Mecon. minus congruat, ſubſtitui poſſit *Laudan. Liquid.* viz. *gutt. xviij*, *pro* ℥*j*, *Syrupi* & *gut. xxv*, *pro* ℥*jß*. Hoc interim obſervandum, quod ſi paregoricum bis in die exhibitum orgaſmum compeſcere non valeat (quod in Variolis inſigniter confluentib. ſub finem earum ſæpe accidit) tum 8ª quâq; horâ exhibendum, vel ſæpius, ſi opus fuerit.

At ſi Variolæ Interſtinctæ fuerint, ſatis erit, ut ſolummodo ſingulis noctibus poſt plenam eruptionem exhibeatur Paregoricum, atq; etiam in minori doſi.

Qualiſcunq; autem generis variolæ fuerint, atq; etiam qualicunq; morbi tempore, ſi Phrenitis acciderit, omnino oportet ut inordinato ſpirituum motui frænum injiciatur,

ac proinde si prior Paregorici dosis metam non attingat, alia atq; alia assumatur, donec tumultus penitus compescatur, interposito inter singulas doses spatio aliquo ; ut pernoscere valeamus, utrùm dosis ultima id, quod quærimus, præstiterit, antequam nova ingeratur.

Si omnimoda urinæ suppressio acciderit, æger è lecto eximatur, & aliquantulum obambulet.

Si saliva ob calorem sit adeò viscida, ut expectorari non possit, tum Gargarisma cum Syringa sæpe in fauces injiciatur. Componatur *è Cerevisia tenui* vel *aq. hord. cum Melle Rosarum* ; vel sequens usurpari poterit.

℞ Cort. Ulmi ℥vj, rad. Glycyrrhiz. ℥ß, Passular. enucleat. N° xx, ros. rub. p. ij, coq. s. q. aq. ad ℔jß, in Colatur. dissolv. oxymel. simp. & mell. Rosar. an. ℥ij, M. f. Gargarisma.

Si die undecimo, vel alio quovis post eum, febris secundaria cum inquietudine, jactatione, & cæteris id genus symptomatis, usq; adeò efferatur, ut Paregoricis utcunq; repetitis sufflaminari nequeat, & mors quasi immineat, tum sanguis ad satis magnam quantitatem illicò detrahatur, nempe ad ℥*xij*, vel circiter, atq; porrò repeti possit semel vel bis in sequentib. diebus, si symptomatum dictorum ratio idem postulârit ; at non

aliás.

aliás. Catharſis etiam blanda die decimo tertio (non antea) vel quovis alio die eum inſequente (modo Venæſectio præceſſerit) inſtitui poſſit, nempe ex *Electuarii Lenitiv.* ℥j, *diſſolut. in aq. Cichor.* vel. *lactis Alexeter.* ℥iiij. Veruntamen nec Venæſectio nec Catharſis impediunt, quo minùs Paregorica in uſum veniant, quæ, (haud obſtantibus iis) tam quoad largam doſin quàm repetitam exhiberi debent, ſi opus adhuc fuerit: nam ad hæc in hoc morbo ſemper confugiendum.

Quando Puſtulæ perfectè exaruerint, inungatur facies Linimento ex æqualib. partib. ol. Amygd. dulc. & Pomat. per biduum; at non ultra.

Die *xxj* poſt invaſionem mittatur ſanguis è brachio; & ſequenti die Catharſis celebranda, quæ porrò alternis diebus ad tres alias vices repetatur.

Quoad Regimen; è lecto abſtineat ad ſextum diem poſt invaſionem, in quo poſtea ſe contineat uſq; ad *xvij*, non aliis ſtragulis tectus, quàm quibus ſanus uti ſolebat.

Juſculis Avenac. hordeac. Pomis coct. & Cereviſiâ tenui victitet, & poſt undecimum diem vini Hiſpanic. Cochl. *iiij* vel *v*, bis in die exhibeantur, ſi æger voluerit.

Si crurum tumor non evacuationibus præſcript. cedat, tum fotu fol. Malv. verbaſc. Sambuc. Lauri, cum floribus Camæmel. & Melilot. in lacte coct. facilè fugatur.

Si primis morbi diebus æger Hæmoptoë laboret, vel urinam reddat ſanguineam, tum pulvis & tinctura, quæ in capite de Hæmoptoë præſcribuntur, ſextâ quâq; horâ (donec ſymptomata iſta prorſus ceſſaverint) diligenter exhibeantur. Quo etiam caſu Paregorica liberali manu propinanda.

De chorea Sancti Viti.

Convulſionis ſpecies quædam eſt, pueros puellâſve à decimo ætatis anno ad pubertatem invadit, prodit ſe claudicatione, vel inſtabilitate alterutrius cruris, quod æger poſt ſe trahit fatuorum more; manum ejuſdem lateris, vel pectori vel alii alicui parti applicitam, nequit continere in eodem ſitu horæ momento, ſed in alium ſitum & locum convulſione diſtorquebitur, quicquid æger contra nitatur. Antequam poculum ad os poſſit adducere, mille geſticulationes, circulatorum inſtar, exhibebit: Non enim rectâ lineâ ori admovet, ſed deductâ à ſpaſmo manu, huc illuc aliquandiu verſat, donec tandem fortè fortunà labris propiùs apponens liquorem derepentè in os injicit, & avidè

haurit;

haurit; deditâ tanquam operâ, ut ſpectantibus riſum moveret.

Sanguis ad ℥*viij*, plus minus, pro ætate, ex brachio educatur.

Die ſequenti, dimidia pars, vel quiddam amplius, pro ratione ætatis, potionis commun. hauriatur; & veſperi hauſtulus ſequens propinetur.

℞ *Aq. Ceraſor. nigr.* ℥*j*, *aq. Epilept. Langii* ʒ*iij*, *Theriac. Andromach.* ℈*j*, *Laudan. Liquid. gutt. viij*; *f. hauſtus.*

Potio Cathartic. ad tres vices, alternis diebus, repetatur; & *hauſtus Paregoricus* iiſdem noctibus.

Poſtea Sanguis iterum extrahatur; & ad Catharſin, uti priùs, æger revertatur, & ſic ſanguis mittatur, & alvus ſubducatur ad tertiam quartámve vicem; ſpatio tamen inter alternas evacuationes obſervato, ut nihil periculi ægro immineat.

Diebus a purgatione vacuis ſequentia præſcribantur.

℞ *Conſerv. Abſinth. Roman. & flaved. Aurantior. an.* ℥j, *Conſerv. Anthos* ℥ß, *Theriac. Andromach. vet. & nuc. moſchat. condit. an.* ʒiij, *Zinzib. condit.* ʒj, *Syr. è ſucc. citr. q. s. f. Electuar.* de quo capiat ad magnitud. nuc. moſchat. manè & horâ quintâ pomeridianâ, ſuperbibend. vini ſequentis Cochlear. v.

℞

℞ *Rad. Pæoniæ, Enul. Campan. Imperator. & Angelic. an.* ℥j, *fol. Rut. Salv. Betonic. Chamædr. Marrub. alb. & ſummitat. Centaur. min. an.* Mj, *Baccar. Juniper.* ʒvj, *Cortic. duor. Aurantior. Incidantur & infundantur frigidè in vini Canarini* ℔vj. Coletur tantummodo usûs tempore.

℞ *Aq. Rut.*℥iiij, *aq. Epilept. Lang. & Bryon. comp. an.* ℥j, *Syr. Pæon.* ʒvj; *M. f. Julap.* cap. Cochl. iiij ſingulis noctibus cubitum iturus, inſtillando *Sp. C. C. gutt.* viij.

Applicetur plantis pedum Emplaſt. è Caranna.

Ob Recidivæ metum pertundatur ei vena, & ad dies aliquot purgetur, eâ-ipsâ anni ſequentis tempeſtate (vel paulo ante) quâ morbus invaſit.

Veriſimile mihi videtur, quòd hæc methodus curationi Epilepſiæ Adultorum convenire poſſit, quod tamen non adhuc expertus ſum. Cum verò Chorea *Viti* ætates teneras adoriri ſoleat, in Epilepſia Adultorum tam ſanguinis detrahendi quantitas, quàm Catharticorum doſis adaugeantur.

De apoplexia.

Somnus eſt profundiſſimus, & omnimoda ſensûs & motûs privatio, exceptâ reſpiratione,

ne, quam ægri habent difficilem cum ſtertore.

Mittatur Sanguis è brachio ad ℥xij quamprimum, ac poſtea ex venis jugularibus ad ℥viij, deinde *Vomitorium ex* ℥jß, *vel* ℥ij, *Inſuſ. Croc. Metal.* propinetur ſtatim.

Emplaſtr. Epiſpaſtic. ſatis amplum ac forte cervici applicetur.

Dum hæc aguntur, erectus ſedeat æger in lecto, nec ſtragulis nimis obrutus.

Sp. Sal. Ammoniac. optimè rectificatus admoveatur naribus.

Finitâ Vomitorii Operatione, ſubinde exhibeantur Coch. iij vel iiij ſequentis Julapii.

℞ *Aq. Rutæ* ℥iiij, *aq. Bryon. compoſ.* & *Antiepilept. Lang. an.* ℥j, *Sp. C. C. gutt.* xx. *Sacchar. Cryſtal. q. s. f. Julap.*

Vel *Cochleare* j *Sp. Lavendulæ compoſ.* per ſe propinari poſſit bis vel ter, durante paroxyſmo, horâ dimidiâ vel integrâ interpoſitâ

Cavendum eſt, ne Cardiaca plus juſto calida, ac nimis frequenter (uti mos eſt) exhibeantur ; nam quacunq; demum ſpecificâ virtute pollere videantur, plus damni quàm emolumenti ægro apportant, utpote quæ humores fundere (ac proinde malum augere) apta nata ſunt : quod etiam incommodum

non

non minùs infertur ex nimia ſtragulorum congeſtione.

Paroxyſmo jam finito, ad præcavendam recidivam ſequentia exhibeantur.

℞ *Pil. Coch. maj.* ℈ij; cap. tertiâ quâq; die per 6 vices horâ 4ª matutinâ, ſuperdormiendo.

℞ *Conſerv. flor. ſalv. Roriſmarin. an* ℥j, *Conſerv. flaved. Aurant.* ʒvj, *nuc. moſchat. condit. & Zinzib. condit. an.* ℥ß, *Theriac. Androm. vet.* ʒij, *pulv. elect. diamb. diamoſch. dulc. an.* ʒj; *cum s. q. Syr. conditur. citr. f. opiata*, capiat ad magnitudinem Caſtaneæ manè & ſerò, ſuperbibend. *aq. Epilept. Lang. Coch.* ℥j.

℞ *Ambr. griſ.* ʒß, *ol. deſtil. ſem. Aniſi, cinnamom nuc. moſchat. an. gutt. ij, ol. Caryophyl. gutt. j. Sacchar. in aq. flor. aurantior. ſolut.* ℥iiij. *f. s. a. Tabellæ*, quarum capiat unam ad libitum.

Abusû potus generoſioris cujuſvis ſibi temperet, veſcatur juſculis avenaceis, hordeaceis, ut & ex pullis gallinaceis confectis, & quandoq; etiam (præcipuè inter purgandum) carne pullorum agnorum ac id genus ciborum eupeptων.

De opthalmia.

Ex oculorum inflammatione patet.

Mittatur Sanguis è brachio ad ℥x. Sequenti die ſumat potionem purgativam communem, quæ repetenda eſt per duas alias vices, duobus diebus interpoſitis; iiſdem noctibus ſumat *hauſtum paregoricum ex Syr. de Mecon.* ℥j.

Diebus à purgatione vacuis ſumat ter aut quater in die ℥iiij *Emulſionis ex ſem. frigid. maj. & Papav. alb.*

℞ *Aq. Plantag. Roſ. rubr. & Spermat. Ranar. an.* ℥j *pulv. Tutiæ preparat.* ʒj; *f. Collyrium,* cujus guttæ aliquot inſtillentur oculis bis in die; at non incipiendum, niſi poſt primam purgationem.

Si his remediis affectus haud cedat, repetatur Venæſectio ſemel vel bis, (præcipuè ſi ſanguis Pleuriticus apparuerit) ut etiam Catharſis.

Abſtineat ab uſu vini & cujuſvis liquoris generoſi, ab uſu etiam ciborum coctu difficilium, & ſale conditorum; & diebus inter purgationes bibat hydrogalam coctam.

Nota, quòd ſæpè accidit, quòd Venæſectioni & Catharſi utcunq; repetitis Opthalmia non cedit; hoc in caſu *Paregoric. ex Syr. de*

de Mecon. ℥j ſingulis noctibus exhibitum, curationem ſine aliorum ſuppetiis abſolvit.

De Uteri Procidentia.

℞ *Cort. Querc.* ℥ij; *coq. in aq. font.* ℔iiij *ad* ℔ij, *ſub finem addendo Cortic. Granator. contuſ.*℥j,*roſ. rubr. flor. Granator. an* Mij, *dein adde vini rubr.* ℔ß; Colatura ſit pro fotu, qui cum pannis laneis parti affectæ admoveatur manè horis duabus, antequam è lecto aſſurgat, & nocte poſt decubitum, donec ſymptoma penitus evanuerit.

De paroxyſmo nephritico.

Adſunt dolor fixus in lumborum regione, urina cruenta, arenularum aut calculi excretio, ſtupor cruris è directo renis laborantis, teſtis retractio ejus lateris, in quo eſt dolor, nauſea & vomitus. Dolor colicus nephritico haud abſimilis; licèt in quibuſdam ſymptomatis planè diſcrepet, quæ recenſita in *Capite de colica bilioſa* videas.

Si Æger temperamento ſanguineo fuerit, mittatur ſanguis è brachio affecto reni reſpondenti ad ℥x; dein *liquoris poſſetici cui Rad. Althææ* ℥ij. *incoctæ fuerint Cong. j*; quam citiſſimè deglutiatur; & Enema ſequens injiciatur.

℞

℞ *Rad. Althææ & Lilior. an* ℥j, *fol. Malv. Parietar. Branc. Urſin. & flor. Chamæmel. an. M. j. Sem. Lini & fænugræc. an.* ℥ß; *coq. s.q. aq. ad* ℔jß; *M. f. Enema.* Rejectis Vomitorio & Enemate, *Laudan. Liquid. ſatis magna doſis* propinetur, viz. *ad gutt. xxv*; vel *Pil. Matth.* gr. *xv, vel xvj*: In ſenibus verò, & morbo diuturno fractis, ut & vetulis Vaporibus obnoxiis (præcipuè ſi ſub initium Paroxyſmi urinam eæ reddant nigram & ſabuloſam) Venæſectio omittatur; at quoad reliqua, eâdem quæ dicta eſt viâ omnino procedendum.

De dyſenteria, diarrhœa & teneſmo.

Rigent horréntque, ſequitur deinde totius corporis calor, quem brevi excipiunt ventris tormina, & hæc dejectiones crebræ, & mucoſæ omnes (niſi quòd ſtercoroſæ nonnunquam interponantur) cum ingenti cruciatu & moleſtiſſimo viſcerum omnium quaſi deſcenſu, quoties exoneratur alvus, ſanguinis interim lineamentis intertextæ, licèt aliquando ne minimum ſanguinis per totum morbi decurſum admiſceatur. Progreſſu morbi ſanguis ſincerus quandoq; excernitur, & gangrænâ inſanabili afficiuntur inteſtina. Si æger ætate floreat, vel cardiacis incaleſcat. febricitat admodum, lingua eſt ſubalbida,

quadam

quadam mucilagine densè obſita, interdum nigra & ſicca. Proſternuntur vires, diſſipantur ſpiritus, aphthæ inſuper oris interna faucéſq; obſident, præſertim ubi materiæ peccantis evacuatio adſtringentibus præposterè impeditur, non exacto per cathartica morbi fomite. Aliquando, exulante febre, agmen ducunt tormina, & cætera morbi ſymptomata ſequuntur.

In diarrhœa humores excrementitii ſine ſanguine aut inteſtinorum exulceratione excernuntur.

In teneſmo aſſidua eſt deſidendi cupiditas, nihil tamen præter mucoſum quoddam & ſubcruentum aut purulentum rejicitur.

Mittatur ſanguis è brachio quamprimum, eademq; nocte *Paregoricum* propinetur; & mane ſequenti *potio purgans communis*, repetenda alternis diebus ad duas alias vices, & *Paregoric.* poſt Purgationes, quamprimum ſuo defunctæ ſunt munere; ac diebus à purgatione vacuis idem manè & ſerò eſt exhibendum.

Poſt Venœſectionem & Catharſin ſemel celebratam, per totum morbi decurſum, ſequens Cardiacum exhibeatur.

℞ *Aq. Ceraſ. nigr. & fragor. an.* ℥iij, *Aq. Epidem. Scord. comp. & Cinnam. hordeat. an.* ℥j, *Margarit. præparat.* ʒjß, *Sacchar. cryſtal. q. s. adde aq. Roſar. Damaſcen.* ℥ß, *ad gratum ſa-*

porem,

porem, *M. f. Julap.* de quo cap. cochl. *iiij* vel *v* in languoribus, vel ad libitum.

Potus sit Lac coctum cum aq. triplo, vel Decoctum alb. ut,

℞ *C.C.C. & micæ panis albiss. an.℥ij, coqu. in. aq. font. ℔iij ad ℔ij, postea s. q. sacchar. albiss. edulcoretur.* Vel si dejectio virium postulaverit, *Aq. font. ℔ij cum vin. Canarin. ℔ß simul coctæ* pro potu frigidè assumantur.

Cum per tres vices purgatus fuerit æger, tota curatio usui *Laudani* bis vel ter in die repetiti postea incumbit, nisi quòd *enema ex lact. vaccin. ℔ß, & Theriac. Androm. ℥iß* subinde injiciatur, quod in alvi egestionibus mirè confert.

Cum alvi fluxus in Diarrhœam tantùm assurgat, Phlebotom. & Catharsi præscript. omissis, sequ. Bolus singulis matutinis exhibeatur.

℞ *Rhabarb. pulv. ʒß (plus minus pro ratione virium) cum s. q. Diascordii f. Bolus, addendo ol. Chym. Cinnamom. gutt. ij.*

Noctibus insequentibus *Paregoric. ex aq. Cinnamom. hordeat ℥j, & Laudan. Liquid. gutt. xiiij exhibeatur.*

Ubi tormina sicca sine dejectionibus excruciant, curantur diluendo sero lactis frigide propinato, & tepidè injecto; ut in Cholera morbo pullorum jusculo aut lacte cerevisiato.

Si

Si hic morbus diutius excurrat, adeò ut omnis ejus vis in rectum inteſtinum decumbat, cum aſſidua deſidendi cupiditate, Diæta Analeptica inſtituatur, & liquor aliquis Cardiacus pro libitu ingeratur, ut reſtaurari poſſint vires, quibus redeuntibus, Teneſmus ſponte ſe proripit.

In dyſenteria malè curata dolores aliquando ægrum ad annos aliquot diſcruciant, in hoc caſu Phlebotomia repetita priſtinam ſanitatem reſtituet.

Notandum eſt, quòd in conſtitutionibus huic morbo minùs faventib. omiſſis evacuationibus dyſenteria Laudano ſolo ſanatur, quod manè & ſerò repetendum, donec ſymptomata penitus evanuerint, vel etiam ter Nycthemeri ſpatio, ſi opus fuerit.

De colica bilioſa.

Inteſtinorum dolor atrociſſimus eſt, per horas aliquot affligit febris in hunc morbum deſinens, qui aut quaſi injectâ faſciâ conſtringit, aut in punctum contractus quaſi terebello perforat; ſubinde remittitur, mox recrudeſcit. Sub initio non ita certò ad unum aliquod punctum determinatur, neq; tam crebra vomituritio, neq; alvus ita pertinaciter catharticorum vim eludit; quo autem magis augetur dolor, eo obſtinatiùs in puncto figitur, vomituritio frequentior, &

major

major alvi adſtrictio, colicâ tandem in iliacam tranſeunte. A nephritide ſic diſtinguitur. 1. Dolor nephriticus fixus in rene eſt, & ab eo ad teſtem exporrigitur ſecundùm longitudinem ureteris. Colicus verò vagus eſt, & cinguli inſtar medium ventrem affligit. 2. A paſtu colicus dolor augetur: Nephriticus potiùs imminuitur. 3. In colico dolore, ab excretione per alvum & per vomitum majus levamen emergit, quàm in nephritico. 4. In dolore nephritico urina primùm clara & tenuis, poſtea aliquid ſubſidet, & tandem arenulæ aut lapilli excernuntur: In colica urinæ ab initio craſſiores exiſtunt.

Sanguis è brachio paulò liberaliùs educatur, & poſt horas *iij* vel *iiij Anodyn.* exhibeatur, Poſtero die *Catharticum Lenitiv.* &, interpoſito die uno, ad tertiam vicem propinetur.

At ſi malum hoc fructibus horariis, vel aliis cibis avidè ingeſtis, originem debeat, tum ventriculus ante omnia lacte cereviſiato affatim hauſto eluendus eſt; quo exantlato, Anodynum propinandum eſt; ſequenti autem die vena ſecanda eſt, & in ordine præſcripto procedendum.

Ubi hic morbus minùs peritè tractatus diutiſſimè fatigaverit, & ægrum penè confecerit, liberalior ſive aquæ Epidem. ſive Mirab. ſive aliûs cujuſcunque, qua ſanus maximè

delectabatur, usus, ægrum hoc tempore ultra spem omnem juvit.

De cholera morbo.

Intra Augusti limites se continens, vix in priores Septembris hebdomadas evagatur. A crapula & ingluvie excitatus similis affectus, nullo temporis discrimine insurgit, qui licèt eodem curetur modo, alterius tamen est subsellii. Adsunt vomitus enormes, ac pravorum humorum cum maxima difficultate & angustia per alvum dejectio; ventris ac intestinorum dolor vehemens, inflatio & distentio; cardialgia, sitis; pulsus celer ac frequens, parvus & inæqualis; æstus & anxietas, nausea molestissima, sudor, crurum & brachiorum contractura, animi deliquium, partium extremarum frigiditas, & similia, quæ ægrum in 24 horarum spatio interimunt.

Pullus tenerior in tribus circiter aq. font. Congiis elixetur, ut carnis saporem vix perceptibilem liquor referat, hujus decocti vel (defectu ejus) liquoris posseti capaciores aliquot cyathos æger tepidè exhauriat; & eodem tempore ex eodem liquore *Enemata* successivè repetenda. Haustibus & Clysteribus *Syr. Lactuc. Violar. Portulac. Nymphææ, eorúmve* alicujus uncia subindè admisceri poterit.

Ex-

Exantlato hoc Eluvionis penſo (quod *iij* vel *iiij* horas ſibi vendicat) *Paregoricum* curationi Coronidem imponit.

Si non acceſſerit medicus, niſi poſtquam æger vomitu & dejectionibus per multas horas continuatis fuerit exhauſtus, & jam frigeſcant membrorum extrema, tum ad *Laudanum Liquidum* confugiendum eſt in paulò majori doſi, (viz. *Laudan.Liquid. gutt.xxv. in aq. Cinnomom. fort.* ℥*j*) & cum ceſſaverint ſymptomata, nihilominus manè & ſerò quotidiè eſt repetendum; at in minori doſi, donec priſtinas vires receperit.

Eſt ſpecies quædam choleræ morbi infantibus valdè familiaris, ac ſæpenumerò funeſta, ex Dentitione vel Crapula originem ducens.

Horum ætas tenella minimè fert, ut diluatur ventriculus largâ liquorum potatione, multo minùs ut Catharticis tumultus major in humoribus excitetur, ſed Curationem *Laudano* ſolo aggredi oportet; quamobrem *gutt. ij, iij*, vel *iiij, vel plures*, pro ratione ætatis, Cochlear. *j*, cereviſiæ tenuis vel Aquæ cujuſvis appropriatæ inſtillatæ exhibeantur, repetantúrque, ut opus fuerit.

De Colica Pictonum.

Eſt ſpecies quædam Colicæ, quæ degenerare ſolet in Paralyſin, & motûs omnimodam manuum ac pedum depravationem ; quam hoc nomine *Riverius* in capite de Paralyſi indigitat, & apud inſulas *Caribum* notiſſima eſt ; utpote, quæ magnam vim hominum infeſtat.

Hunc dolorem atrociſſimum ſanat *Balſam. Peruv.* frequenter ac in magna doſi exhibitum, nempe ſi *ejus gutt. xx, xxx vel xxxx, Sacchar. albiſſ. cochl. j, inſtillentur*, & bis vel ter in die dentur : At Paralyſis huic remedio haud cedit.

De iliaca paſſione.

Periſtalticus inteſtinorum motus invertitur, propinata cathartica & injecta enemata in emetica ſtatim tranſeunt, alvi fæces per vomitum rejiciuntur.

Mittatur ſanguis è brachio dextro ad ℥*ix*, vel *x*. Poſt aliquot horas exhibeatur ſequens Pulvis.

℞ *Reſin. Scammon. vel (defectu ejus) Reſin. Jalap. gr. xij, Calomelan. Torquet.* ℈*j* ; *M. f. Pulvis* ; cap. è Cochl. *j*, lactis vaccini, ſuperbibendo

bibendo ejuſdem lactis Cochl. *j*, vel alterum; vel ſi forma Pilularum magis arrideat;

℞ *Pil. ex duob.* ʒß, *Calomel. Torquet.* ℈*j*; *cum s. q. Balſam. Peruv. f. Pil. iiij*, ſumend. è Cochl. *j*. Syr. Violarum.

Finitâ operatione Cathartici, ſumat ſequentem hauſtum.

℞ *Aq. Cinnamom. fort.* ℥*j*, *Laudan. Liquid. gutt. xxv*; *M. f. hauſtus*, qui porrò repetendus eſt bis, ter, vel ſæpius in die, donec vomituritio & dolor penitus ceſſaverint; atq; etiam, iſtis ſymptomatis ceſſantibus, nihilominus ad curationem confirmandam per aliquot adhuc noctes capiat idem paregoricum in minori doſi cubitum iturus.

De fluxu menſium immodico.

Menſtruorum fluxus, naturaliter conſtitutus, capacitatem teſtæ ovi anſerini implet. Patet autem immodicus ex difficili tolerantia, virium lapſu, inappetentia, cachexia, colore cadaveroſo, & pedum intumeſcentia.

Mittatur ſanguis è brachio ad ℥*viij*; ſequenti manè ſumatur *potio purgativa communis*, repetatúrq; alternis diebus ad duas alias vices; & noctibus poſt purgationem *Paregoric.* è *Syrup. de Meconio* exhibeatur.

Diebus à purgatione vacuis ſumat ſequentia.

℞ *Conſerv. Roſar. ſicc.* ℥ij, *Trochiſc. de terra Lemnia* ʒjß, *Cort. Granator. Corall. rub. præparat.. & boli Armenæ, an.* ℈ij, *lapid. hæmatit. Sanguin. Dracon. an.* ℈j, *cum s. q. Syr. Cydonior. f. Elect.* de quo ſumat ad magnitudinem nucis moſchat. maj. manè & horâ 5ª pomeridianâ, ſuperbibendo ſequentis Julapii Cochl. *vj*.

℞ *Aq. Germin. Querc. & Plantag. an.* ℥iij, *Aq. Cinnamom. hordeat; & Syr. de Roſis ſiccis an* ℥j, *Sp. Vitriol.* q. s. ad gratam aciditatem.

℞. *Fol. Plantag. & Urtic. an. q. s. Contundantur ſimul. & ſuccus exprimatur, & poſtea clarificetur*, de quo cap. Cochl. *iiij* vel *v* ſæpiuſculè ad libitum.

Poſt primam purgationem applicetur Emplaſt. ſeq. regioni Lumborum.

℞ *Emplaſt. de Minio & ad Herniam an. part. æq. extendantur ſuper alutam, f. Emplaſtrum* regioni Lumborum admovendum.

De

De colica hyſterica.

Eſt ſpecies quædam, ſeu potiùs inſigne ac valde uſitatum affectionis hyſtericæ ſymptoma, cui comitem ſe adjungit dolor circa ſcrobiculum Cordis atrociſſimus, uti etiam humorum viridi colore per vomitionem ejectio.

Primò, quò Saburra vitioſorum humorum in ventriculo contentorum minùs impediat Paregorici efficaciam,ſatis magna quantitas *liquoris poſſetici* affatim ingurgitetur; atq; iterum per vomitionem rejiciatur,nempe *ejuſdem liquoris Cong.* jß, quo peracto *Laudan. Liquid. gutt. xxv in aq. Cinnamom. fort. aq. Epidem. vel aliùs vehiculi* ℥j, propinentur.

In uſu Paregoric. hoc notandum, quòd eò uſque repetendum eſt, donec ſymptomata omnia penitus ceſſaverint, debitum interea tempus interjiciendo; ut dijudicare valeamus, quid prior doſis effecit, antequam novam ingeramus.

Si ſanguineo temperamento præditus ſit æger, vel ſi antea hoc ſymptomate haud multum infeſtatus fuerit ac viribus fractus, hoc in caſu ſanguis primùm è brachio detrahendus,antequam vomitorium præſcriptum propinetur.

Hâc ipsâ Methodo Clavus hystericus curatur. Sin verò Colica Hysterica diuturnior fuerit per Paroxysmos affligens: tum in eorum intervallis, sive extra Paroxysmum, seq. usurpentur.

℞ *Zedoar. subtiliss. pulv.* ʒj; *cum s. q. Syr. è conditur. citri f. Bolus*, sumendus mane & serò per *xxx* dies, superbibendo sequentem infusionem.

℞ *Zedoar. incis. minutim.* ℥ß, *vini Canarin.* ℥iiij, *infundantur frigidè per xij horas; deinde colentur pro usu*; vel, *Balsam. Peruv.* ut in Colica Pictonum, usurpetur.

Quæ de Colica Hysterica hîc dicuntur, de Colica etiam hypocondriaca dicta sunto; ut & hoc diligenter advertendum.

Utriusq; affectus natura sibi vendicare videtur, ut alia atq; alia tententur, donec tandem ad illud remedium perventum fuerit, cui quasi genuinè morbus cedit; tametsi ut plurimum Chalybs imprimis confert.

Colica Hysterica tam in hypocondriacis, quàm hystericis sæpissime in icterum desinit, qui sensim sponte suâ facessit, sin autem longas moras nectat, exhibeatur Apozema sequens.

℞

℞ *Rad. Rubiæ Tinctor. Curcum. an.* ℥j, *Chelidon. maj. cum toto & ſummitat. Centaur. min. an.* M.j ; *coq. in æqualib. partibus vini Rhenani & aq. fontan. ad* ℔ij, *Colatur. diſſolv. Syr. de* 5 *radicibus* ℥ij ; *M. f. Apozema*, de quo capiat ℔ß, calidè manè & ſerò, uſque dum convaluerit.

De ictero, colicâ neutiquam prægreſſâ.

Color flavus in toto corpore, præſertim in oculorum albis eſt conſpicuus, quo quidem colore objecta omnia apparent affectis tincta, corporis pruritus, ſegnities, & laſſitudo, linguæ amaror, vomitus bilioſus interdum, ſingultus, egeſtio alba, urina crocea & pannum immerſum eodem colore inficiens, morbum indigitant.

Exhibeatur *potio purgativa communis*, dein aggrediatur uſum ſequentium ; &, durante eorundem uſu, Catharticum præſcriptum 4° quoq; die exhibeatur.

℞ *Conſerv. Abſinth. Rom. Conſerv. flaved. Aurant. an.* ℥j ; *Angelic. condit. nuc. moſchat. condit. pulv. Ari compoſ. & Chalyb. cum aceto præparat. an.* ℥ß, *extract. Centaur. min. extract. Gentian. & Cremor. Tartar. an* ʒij, *Croc. Anglic. pulv.* ʒß ; *cum s. q. Syr. de* 5 *radicibus f. Electuarium.* de quo cap. ad magnitud.

nuc. moſchat. manè & horâ 5ª pomeridianâ (vel vice Electuarii ſumat pilulas chalybeatas) ſuperbibendo poſt matutinam doſin *aquarum mineralium purgantium* ℔iiij & poſt pomeridianam doſin *Apozemat. in Colica hyſterica deſcript.* ℔ß.

At ſi ſigna hydropis affuerint, tam manè quàm ſerò apozema ſuperbibat.

Si vel his diu continuatis morbus adhuc obſtiterit, ad *aquas ferreas* eundem eſt, quæ ex ipſo fonte ſunt bibendæ.

Ad præcavendum abortum.

Eadem præſcribenda, ac in Fluxu menſium immodico, omiſſis ſolummodò catharſi & ſuccis.

De immodico lochiorum fluxu.

Fluxum lochiorum naturalem tria conſtituunt, ſanguis ſcilicet purus, copioſus, per triduum primum fluens; dehinc ſanguis aquoſus, loturæ carnium craſſiori ſimilis, per quatriduum præter propter durans; hinc poſtmodum materia viſcoſa & mucilaginoſa, pauco aut nullo ſanguine permiſta, per quinque aut ſeptem dies prodiens, & ſic porrò ad menſis finem.

Fluxus

Fluxus autem eorum immodicus dijudicandus eſt ex virium dejectione, animi deliquio, ſanguine grumoſo effluente, cibi faſtidio, dolore in hypochondriis, ventris tenſione, pulſu debili & frequenti, visûs obtenebratione, aurium tinnitu, & convulſionibus.

Victus incraſſans inſtituatur, & potus ſequens addatur.

℞ *Aq. Plantag. vin. rubr. an.* ℔j ; *coq. ſimul ad tertias, & deinde edulcoretur s. q. ſacchar. albiſſ.* cujus, cum frigeſcat, cap. ℔ß bis vel ter in die.

Interim Julap aliquod Hyſtericum (at ſatis mite) ſubinde propinetur, & nodulus ſequens naribus applicetur ;

℞ *Galban. Aſæ fœtid. an.* ʒij, *Caſtor.* ʒjß, *ſal. ſuccin. volatil.* ʒß, *M. f. nodulus*, vel

℞ *Sp. ſalis Ammoniac.* ʒii ; quem ſæpe olfaciat.

De ſuppreſſione lochiorum.

Intumeſcit venter, dolor gravativus imum ventrem, lumbos & inguina occupat, facies rubeſcit, difficilis eſt reſpiratio, perturbantur oculi, rigores, febres acutæ adſunt, animi deliquia, ſudores frigidi, pulſationis & ardoris ſenſus in utero, paralyſis in partibus inferioribus, ut & interdum epilepſia.

℞

E vestigio lecto addicatur, & *Emplast. Hystericum* umbilico admoveatur quamprimum, Elect. seq. adhibeatur;

℞ *Conserv. Absinth. Rom. Rutæ an.* ℥j, *Trochisc. è Myrrh.* ʒij, *Castor. Croc. Anglic. sal. volatil. sal. Ammoniac. & Asæ fœtid. an.* ʒß; *cum s. q. Syr. è* 5 *radicib. f. Elect.* cap. ad magnitud. nuc. moschat. quartâ quâque horâ, superbibendo seq. Julap. Cochl. 4 vel 5.

℞ *Aq. Rutæ* ℥iiij, *Bryon. compos.* ℥ij, *Sacchar. cand. q. s. f. Julap.* vel sumat *Trochisc. de Myrrh.* ℈j 4ª quâq; horâ.

Si tota prædictorum quantitas consumatur, & Lochia adhuc supprimantur, *Laudanum* unicâ saltem vice exhibendum ut, *Laudan. Liquid. gutt. xiiij in aq. Bryon. compos. vel Laudan. solid. gr. jß cum Asæ fœtid.* ℈ß, *in pilulas duas redactum.*

Si hæc nihil proficiant, tum Enema ex lacte Saccharato, unicâ saltem vice, injiciatur.

De hydrope.

Foveæ à digitorum impressione in surarum parte inferiori sub noctem conspicuæ, manè evanescentes, hoc malum primùm indicant, maximè si spiritus interim ægriùs ducatur

(haud

(haud raro tamen fœminæ prægnantes, & quibus catamenia ſiſtuntur, ut & viri ab aſthmate inveterato derepentè liberati eodem tumore tentantur) pedibus cruribúſq; ad extremum extenſis, in abdomen ruunt aquæ, & ad ultimum capacitatis ſuæ limen paulatim diſtendunt, donec tandem in viſcera nobiliora impetu ab iis facto æger ſubmergitur. Pro rata qua partes à morbo obſeſſæ mole augentur, aliæ magis magíſq; gracileſcunt, urgentibus dyſpnœâ, urinæ paucitate, & ſiti intensâ. Viros, ingraveſcente ætate; fœminas, ubi jam parere deſierint, utplurimum adoritur.

Indicationes curativæ dirigendæ ſunt primò ad aquarum evacuationem, deindè ad inſtaurandum ſanguinis robur; quò novus aquarum proventus præcaveri poſſit.

℞ *Vini albi* ℥iv, *Jalap. ſubtiliſſ. pulv.* ʒj, *Zinzib. pulv.* ℈ß, *Syr. de Spin. Cervin.* ℥j, *M. f. Potio*, ſumenda ſummo manè, repetendáq; ſingulis vel alternis diebus, pro ratione virium, donec partes affectæ detumuerint; vel,

℞ *Tamarind.* ℥ß, *fol. Senn.* ʒij, *Rhei* ʒjß, *coq. in ſ. q. aq. ad* ℥iij, *in Colatur. diſſolv. Mannæ & Syr. Roſ. ſolut. an.* ℥j, *Syr. de Spin. cervin.* ℥ß, *Elect. è ſucc. Roſar.* ʒiij, *M. f. Potio*, ſumenda, ut ſupra; vel,

℞

℞ *Pil. ex duob.* ℈*j*, *Elater. gr. iij*, *ol. Chym. Caryophill. gutt. ij*, *f. Pil. N° iij*, cap. ſummo manè, repetantúrque, ut opus fuerit; vel,

℞ *Gambugii gr. xv, vin. alb. & aq. Cichor. an.* ℥*jß*, *Syr. de Spin. Cervin.* ℥*ß*, *M. f. Potio*, ſumenda ut ſupra; vel,

℞ *Cortic. interior. Sambuc. è ligno deraſi M. iij, coq. in aq. & lact. partibus æq. miſtorum* ℔*ij*, *ad* ℔*j*. Colaturæ capiat dimidiam partem manè, & alteram ſerò quotidie, donec convaleſcat. At hoc remedium, niſi in corporibus, quæ facillimè purgativis cedunt, nihil confert.

Circa uſum Catharticorum in hoc morbo hæc tria advertenda ſunt.

Primò, utrùm ægri corpus facilè an verò difficulter Catharticis cedere ſoleat, cùm in iis qui facilè purgantur *Syrup. de Spin. Cervin. ſolus ad* ℥*j*, exhibitus aquas ſat copiosè eliciat, in illis verò, qui difficulter purgantur, Cathartica ſupra deſcripta, ut ut valida, vix ſcopum attingant.

Secundò, Cathartica omnia, quæ ſegniùs operantur, magis officiunt quàm proſunt; quamobrem purgatio paulò fortior, & nimia, juſto debiliori eſt præferenda.

Tertiò,

Tertiò, aquæ eâ maximâ celeritate exhauriri debent quam ægri vires ferre queant; ne nimis longa inter purgationes intervalla adhibendo, aquæ denuò affatim colligantur.

Eſt autem ubi medicamenta omnia, qualiſcunq; demum generis, quæ alvum movent, prorſus omitti poſſint ac debeant; quoties enim æger conſtitutione eſt infirmiori, vel fœmina vaporibus obnoxia, aquarum evacuatio Diureticis ſolùm committenda, inter quæ ea ſunt efficaciſſima, quæ ex ſalibus Lixivialibus fiunt; ut,

℞ *Cinerum Geniſtæ* ℔j, *infundantur frigidè in vini Rhenan.* ℔iv, *liquoris per filtrationem colati* ℥iij, manè, 5ª pomeridianâ & ſerò ſingulis diebus exhibeantur, uſq; dum humor evanuerit.

Aquis jam penitus evacuatis, Calefacientia & corroborantia medicamenta uſurpanda; ut,

℞ *Rad. Raphan. Ruſtican. fol. Cochl. hortenſ. abſinth. vulgar. Salv. ſummitat. Centaur. min. & Geniſtæ, infundantur in Cereviſia forti* pro potu ordinario, qui potus incipienti hydropi aliquando ſine Catharticis ſubvenit, vel ſequent. utatur;

℞ *Conſerv. Cochl. hortenſ. abſinth. Roman. an.* ℥j, *extract. Gentian. abſinth. vulgar. &*

Cen-

Centaur. min. an. ʒ*iij, cum ſ. q. Syr. è cortic. citr. f. Electuarium*, de quo ſumat ad quantitatem nuc. moſchat. maj. manè, 5ª pomeridianâ, & veſperi, ſuperbibend. ℥*iv*, ſequentis infuſionis.

℞ *Rad. Gentian.* ℥*j, ſummitat. Geniſt. Centaur. min. & abſinth. vulgar. an. M. j, Sem. fœnicul. & Petroſelini an.* ʒ*ij, inciſis minutim affunde vini Rhenani* ℔*iv, ſtent ſimul in infuſione frigida*, & coletur ſolummodo tempore uſûs.

Notandum, cùm ad corroborantium uſum deventum fuerit, ægrum nullo modo eſſe purgandum, tantiſper dum ſanguinis corroborationi navetur opera.

Quod & per ſalium Lixivialium uſum omnino obſervandum, quo quidem tempore pariter corroborare convenit.

℞ *Rad. Raphan. Ruſtican.* ℥*iij, fol. Cochl. hortenſ. abſinth. vulg. ſalviæ, ſummitat. Centaur. & Geniſtæ, an. M. iij, Aurant. inciſ. N° iij. Infundantur in Congiis vj, cereviſiæ fortis non lupulatæ, inter fermentandum*; ſit pro potu ordinario.

De Gonorrhœa virulenta.

Corripiunt dolor genitalium insolitus, & rotatio testiculorum, in non recutitis macula morbilli æmula glandem occupat, statim à cujus exortu liquor, seminis instar, exstillat, qui quotidie à seminis colore & consistentia recedens flavescit tandem dilutius ovi vitello; in lue virulentiore virescit, & aqueo humori permiscetur sanguine tincto. Pustula dicta ulcus fit, aphthis infantum simile, indies latiùs & profundiùs depascens, superveniente orificii callo. Verpi non glandis ulcere, solâ Gonorrhœâ tentantur. Mox magnus dolor in pene, quoties erigitur, quasi manu transversus fortiter constringeretur, noctu præcipuè urget, dum æger lecto incalescit. Curvatur penis à fræno contracto. Accedit ardor urinæ, inter mingendum vix perceptibilis, sed mictu finito, per urethræ ductum acriter urens, maximè quà in glandem desinit. Carunculæ lotii exitum quandoq; impediunt; & scroti dolor ac inflammatio nonnunquam superveniunt.

℞ *Mass. Pil. Coch. maj.* ℨiij, *extract. Rudii* ℨj, *Resin. Jalap. & Diagryd. an.* ℨß, *cum s. q. opobalsam. f. Pilulæ è singulis drachmis vj*, cap. *iv*, singulis Auroris, donec urinæ ardor & color flavus materiæ seminiform dmodum

dum imminuantur. Postea alternis diebus ad septimanas adhuc duas; ac sub finem bis in septimana, donec humor stillare prorsus cessaverit,

In iis, qui difficulter purgantur, subindè intercalari possit potio communis purgativa, cui addantur, *Syr. è Spin. Cervin.* & *Elect. è succ. Rosar. an.* ℥ij, vel, curatione minùs fœliciter succedente *Turbith Minerale ad gr. viij*, exhiberi potest bis vel ter, diebus quatuor interpositis, vel vice Turbith. mineral.

℞ *Pil. ex duob.* ʒß, *Merc. dulc.* ℈j, *cum s. q. opobalsam. f. Pil. iv*, summo mane sumendæ.

Si æger à dicta Catharsi abhorreat, post pilulas primò descriptas, tribus Auroris continuis sumptas, tum manè & horâ 5ª pomeridianâ quotidie injiciatur Clyster sequens, nisi quòd semel aut bis in hebdomade, omisso Clystere, Cathartic. imperandum.

℞ *Elect. è succ. Rosar.* ʒvj, *Terebinth. Venet. vitello ovi solut.* ℥ß, *dissolvantur in aq. hord.* ℔j, *Colaturæ adde Syrup. Violar.* ℥ij, *M. f. Clyster.*

Singulis noctibus cap. *Opobalsam. vel Balsam. è Mecha gutt. xxv, sacchar. frustulo exceptas.* Hujus defectu *Terebinthina Cypria* ad quantitatem Avellanæ substitui possit.

Sit

Sit pro potu hydrogala; at Cerevisiâ tenuis in pastubus.

Vel sequentem methodum aggrediatur;

℞ *Pil. ex duob.* ʒß, *Opobalsam. gutt. iij, f. Pil.* N° *iij.* Cap. horâ 4ª matutinâ, superdormiendo, repetantúrq; alternis diebus, vel tertiâ quâq; die.

Diebus à purgatione vacuis injiciatur manè & horâ 5ª pomeridianâ Clyster supra descriptus.

Procedente curatione (quâcunq; ea demum methodo tentetur) sanguis sub medium curationis semel vel bis mittatur, & diæta refrigerans & incrassans præscribatur, & medicamenta iisdem virtutibus pollentia, qualia sunt *hydrogala, Emulsiones ex seminib. frigid. &c.*

Si Penis Tumore afficiatur.

℞ *Rad. Althææ, Lilior. an.* ℥jß, *fol. Malv. Verbasc. Sambuc. Hyoscyam. flor. Chamæmel. Melilot. an. M. j, sem. Lini, Fœnugræc. an.* ℥ß, *coq. s. q. aq. font. & f. fotus* parti affectæ admovendus per horæ unius spatium bis vel ter in die.

Peractâ fomentatione, perungatur pars affecta ol. sem. Lin. rec. extract. dein. *Emplast. è mucilaginibus alutæ agninæ inductum* labiis præputii tumidis circumponatur.

Si

Si Ulcus in præputii labiis, vel in ſubjecta Glande, hæreat, tum ſequens Linimentum præſcribatur.

℞ *Unguent. Baſilic.* ℥vj, *ungeunt.Nicotian.* ℥ij, *præcipitat. aq. Roſar. loti & optimè lævigat.* ℥ß, *M. f. linimentum*, quo lintei raſura imbuatur, & ulcuſculo admoveatur ſemper poſt fotûs præſcripti uſum.

Si ſcrotum tumore afficiatur, ſtatim ſanguis è brachio extrahatur, atq; bis in die fotus præſcriptus parti affectæ admoveatur, ſingul. fotibus addendo *Sp. vin. Gallic. Cochl. j, vel alterum, vel Cataplaſma ex Oxycrato & farina fabarum* ejus loco applicandum.

Catharticis interim & refrigerantibus modò deſcriptis introſumptis utendum eſt.

De lue Venerea.

Ubi aut à Gonorrhœæ mora, aut indebito aſtringentium uſu labes ſanguini imprimitur, exoritur lues. Comparent in inguine bubones, in capite dolores & artubus, articulorum interſtitiis, noctu præcipuè invadentes in lecto calidos, cruſtulæ & porrigines in variis corporis partibus, quæ ad inſtar favi flaveſcunt. Quo magis ſcabies diffunditur, tanto minùs æger diſcruciatur. In cranio, tibiis brachiiſq; exoſtoſes, oſſium inflammatio & caries; ulcera phagædenica in variis partibus,

Luem Veneream ex Indiâ primùm occidentali à Christophori Columbi militibus in Europam allatam Ann. Dom. 1493 omnes ferè medici narrant, et per totam Hispaniam et Italiam ab iis dessemindtam existimant: Cùm ante id tempus re quidem nomine tenus, quantum scire licet, nostro orbi innotuerit; verùm si rem diligentius expendamus luem istam multis retrò sæculis grassatam fuisse compertum habebimus. Moses in Levitico cap. 15. de seminis profluvio mentionem facit, et eo laborantes à coitu Israelitarum arcet et pollutos pronuntiat: Herodotus narrat Scythas ob violatum in urbe Ascalone Virginis Uraniæ delubrum morbo fæmineo ab iratâ Dea mulctatos fuisse; præterea Salicetus, Gordinus, et Valescus de Tarento testantur ab immundis et sordidis mulieribus vitia contraxisse viros, quorum primus vixit A.° 1270,

ultimus, A° 1418, medius medio tempore. Quid plura? frequentes illæ priscis temporibus lepræ nonne Venerei virus soboles erant, quæ hydrargirri viribus potentissimis nunc prorsus extirpantur, – nullusq fomes relinquitur? fateor tamen in obsidione Neapolitanâ, quæ A° 1498 contigit luem Veneream crudelius sævijsse ob effrænatam militum libidinem in meretrices Italicas irruentium, quæ exinde paulatim serpens has orbis terrarum partes eò usq inquinavit, ut si eâ celeritate grassaretur adhuc quâ primùm invasit, intra sæcula aliquot actum esset de genere humano.

Propagatur autem lues venerea vel per generationem, unde infantes ab inquinatis parentibus mala ducunt stamina vitæ; vel per contactum mollioris alicujus partis, sic in lactatione infans nutricem per rariores mammillarum poros, vel nutrix infantem per os tenerum inficere potest, vel si infantes nudi cum inquinatis in eodem lecto dormiant, licet Adulti, quorum caro jam firmior ætate obduruit, vix nisi intercedente impuro coitu, quamvis simul dormiant, possint infici; sed casus omnes isti rarissimi sunt; Modus autem quo præ cæteris serpit lues, est per coitum impurum, cùm scilicet penis spiritibus generationi dicatis turgidus, à Venereo sive ulcere sive etiam pustulâ in uteri vagina stabulante, noxam de facili haurit. Etenim cùm partes genitales coitu incalescan et dilatentur, facilè admittunt virus Venerei labem, et prout aliæ alijs magis patent irruenti contagio, aut mulier quâcum consuevit magis minusve fuerit inquinata, vel etiam pro ratione temperaturæ Miasmati excipiendo magis minusve idoneæ, sic diversi in ijs nascuntur affectus ejusdem virus participes; modò enim ulcuscula in pudendis apparent, modò porri seu verrucæ; modò gonorrhea virulenta, et bubones; dum enim in superficie hæret sanies caries pudendi vel porri generantur, cùm materia ejus maligna afflat glandulas prostatas oritur gonorr et si altius sudeat et vicinorum vasorum humores inficiat, Bubo succrescit; quibus omnibus nisi diligen succurratur manu, virus altius intrò subiens humores et totum corpus inficit, eorumq texturam solvit, et luem

veneream

bus, sed fauces ut plurimum primò aggredientia, quæ sensim per palatum in nasi cartilaginem propagata mox eam absumunt, ita ut fulcro destitutus nasus planè concidat. Ulceribus, carie & dolore indies exacerbatis, pereunt per vices membra; lacerum donec cadaver, & jam Superis grave, humo condatur.

℞ *Axung. Porc.* ℥ij, *Mercur. crud.* ℥j, *M.f. Linimentum.* in tres æquales partes dividendum, quarum unâ brachia, crura & tibias ad tres noctes continuas manib. suis æger perungat.

Si intra tres dies post ultimam inunctionem salivatio haud procedat, tum *gr. viij, Turbith. minerál. in Conserv. Rosar. rubr.* exhibeantur; aut corporib. minus robustis, *Merc. dulc.* ℈j, aut si salivatio jam incœpta priùs elanguescat, quàm symptomata penitus disparuerint, extimulanda subindè est eâdem dosi Mercur. dulc.

Ptyalismus ita moderari debet, ut ℔*iv*, Nycthemeri spatio expuat, aut circiter.

Si justo altiùs exurgat Ptyalismus, cum inflammatione nimia, atq; id genus symptomatis ingruentibus, aliquantulum reprimendus est medicamentis Catharticis, donec debitum gradum attingat.

Quam-

Veneream producit; quandiu enim extra partes genitales non exsurrit labes, famosa luis nomen non meretur, quia nondum malum est universale

Quamprimum ſymptomata ceſſaverint, ſtatim immutentur induſium & tori lintea; at ſint ea, quæ priùs uſurpata fuerint.

Si Diarrhœa ſupervenerit (quod plerunq; accidit antequam ſalivatio benè aſſurgat) tunc ſiſtenda eſt uſu Laudan. Liquid, ita doſin augendo atq; repetendo, ut debitum opus abſolvat.

Si os exulceretur, *Aq. Roſ. Damaſcen. vel lacte aq. permiſto*, vel ſeq. decoct. idem colluatur.

℞ *Rad. Althææ, Hord. mundat. an.* ℥j, *ſem. Cydonior.* ℥ß, *coq. ſ. q. aq. ad* ℔ij, *M.f.* Gargariſma, quo ſæpius utatur.

Diæta & reliquum ægri regimen, eadem ac in Catharſi imperanda, niſi quòd primis aliquot diebus liquore poſſetico, juſculis avenac. hordeac. ac cereviſiâ tenui tepefactâ nutriatur.

His omnibus ritè peractis (etiamſi ſymptomata omnia evanuerint, ac ſubinde morbus penitus profligari videatur) quo minùs recidivam poſtliminiò patiatur, ægro ſemel in ſeptimana per 4 vel 6 vices, *Merc.dulc.*℈j, exhibendus, utcunq; bene ſe habeat, & etiamſi jam domo egrediatur.

De fluore albo.

Quod effluit, modò album, modò pallidum, flavum, viride aut ſubnigrum, modò acre & erodens, tetrum quandoq; & graveolens, decoloratur facies, dolet ſpina dorſi, proſternitur appetentia, oculi pedéſq; intumeſcunt. Color colluviei linteolo exceptæ & rurſum exiccatæ humorem oſtendit.

Mittatur ſanguis è brachio ad ℥*viij*.

℞ *Pil. Coch. maj.* ℈*ij*, *Caſtor. gr. ij*, *Balſam. Peruv. gutt. iij*, *f. Pil.* N° *iv*, cap. horâ 4ª matutinâ, ſuperdormiendo; repetantúrq; per duas alias vices interponendo diem unum vel alterum, pro ratione virium.

℞ *Aq. Rutæ* ℥*iv*, *Aq. Bryon. comp.* ℥*ij*, *Sacchar. Cryſtall. q. ſ. f. Julapium*; Cap. Cochl. *iij*, vel *iv*, in omni languore; deinde aggrediatur uſum ſequentium.

℞ *Theriac. Andromach.* ℥*jſs*, *conſerv. flaved. Aurant.* ℥*j*, *Diaſcord.* ℥*ſs*, *Zinzib. condit. & nuc. moſchat. condit. an.* ʒ*iij*, *pulv. è Chel. cancr. comp.* ʒ*jſs*, *cort. exterior. granat. Rad. Angelic. Hiſpan. Corall. rubr. præparat. & Trochiſc. de terra Lemnia an.* ʒ*j*, *Boli Armen.* ℈*ij*, *Gumm. Arabic.* ʒ*ſs*, *cum ſ. q. Syr. de Roſis ſiccis f. Electuar.* de quo ſumat ad magnitud. nuc. moſ-

moſchat. maj. manè, horâ 5ª pomeridianâ, & nocte per menſem integrum, ſuperbibendo ſequent. infuſionis Cochl. *vj.*

℞ Rad. Enul. campan. Imperator. Angelic. Calami Aromat. an. ℥*ſs, fol. Abſinth. Roman. marrub. alb. centaur. min. Calamenth. vulgar. ſalviæ ſiccæ an. M. j, Bac. Junip.* ℥*j, incidantur minutim & infundantur in vini Canarini* ℔*iv, ſtent ſimul infuſione frigidâ,* coletur tantummodò tempore usûs.

Veſcatur cibis eupeptis, & abſtineat ab uſu olerum & fructuum qualiumcunq; & ſingul. paſtibus bibat vinum Hiſpanicum.

De Diabete.

Succi ſanguini illati per vias urinarias crudi & inconcocti exitum ſibi quærunt, unde ſenſim labefactantur vires, colliqueſcit corpus, & quaſi ſubſtantia ejus per hanc cloacam exinanitur, cum ſiti, ardore viſcerum, lumborum coxarúmq; intumeſcentiâ, & ſalivæ ſpumoſæ expuitione crebrâ.

Eadem præſcribenda ſunt, quæ in fluore albo, omiſſis ſolummodò Venæſectione & Catharſi.

De

De dolore hæmorrhoidum.

Intenſiſſimus inter excernendum dolor excruciat, & excrementi ſuperficies cruore conſpergitur: Nonnunquam tumores verrucis ſimiles in ſphinctere deliteſcunt, vel in margine ani apparent.

Mittatur ſanguis è brachio dextro ad ℥*x*.

℞ *Sem. Melon. Pepon. an.* ℥*ß, ſem. papav. alb.* ʒ*ij, Amygd. dulc. excorticat.* N°*v; contundantur in mortario marmoreo, ſenſim affundend. Aq. Hord.* ℔*jß, aq. Roſar.* ʒ*ij, Sacchar. albiſſ. q. s. f. s. a.* emulſio; cap. ℥*iij*, ſæpiuſcule.

℞ *Flor. Sulphuris, pulv. Glycyrrhiz. Salviæ an.* ʒ*j, cum s. q. Balſam. Lucatel. f. Pil. è ſing.* drachm. *vj*; cap. *iij*, ter in die, ſuperbibend. Emulſ. præſcript. Cochl. *vj*.

℞ *Aq. Spermat. Ranar.* ℥iij, *in qua dissolv. Lithargyr.* ʒij, *Opii* ℈j; *f. mixtura*, cujus tantillo Linteum madefactum parti affectæ applicetur, vel si tumor intus lateat, Cochl. *iij*, ejusdem mixturæ modo Clysteris injiciantur.

Pro potu ordinario bibat aquam cum lacte coctam, vel aquam hordei; & à carnis esu abstineat. Singulis noctibus sumat *Diacodium.*

De fluxu hæmorrhoidum immodico.

Innotescit ex viribus prostratis, copia & diuturnitate sanguinis excreti, fœdo corporis colore, ad citrinum (ut in ictero) vergente. Succedit cachexia, & deinde hydrops.

Eadem conferunt, quæ in fluxu mensium immodico, omissâ solummodò Catharsi.

De epilepſia puerorum.

Vel primo menſe aggreditur à frequentibus nimis alvi dejectionibus (quo in caſu *Diaſcordium ad quantitatem grani piperis in aq. Saxifrag. aut lacte materno ſolutum* , & exhibitum præſtantiſſimum eſt remedium). Vel circa dentitionis tempus, à ſeptimo ad decimum menſem, tuſſi comitata eſt, aut (quod multo deterius) vomitu & diarrhœâ viridia (ut ſolent hyſtericæ) egerente infante. Quandoq; improvisò occupat paroxyſmus, os oculóſq; diſtorquens, nigredine vultum perfundens, & artus varios convellens ; quandoq; præſentitur ex digitorum in pugnum contractione, & ex ſtabili & inſolita oculorum orbitarum immobilitate. Nunc ſeriùs, nunc ocyùs ſe proripiunt paroxyſmi, certâ ſubinde periodo, vago aliàs inſultu revertentes ; ſed, appetente morte, à tergo ſe invicem premunt: Si quando inducias dent, in ſoporem proclives ſunt infantes, donec à novo reſuſcitentur inſultu.

Applicetur *Emplastr. Epispastic.* cervici quamprimum.

℞ *Aq. Epilept. Lang.* ℥iij, *Laudan. Liquid. gutt. j, vel ij, vel plures, pro ratione ætatis, Syr. Pæon.* ʒj ; *M. f. Haustus*, sumendus quam primum.

℞ *Aq. Rutæ* ℥iij, *aq. Epilept. Lang. & aq. Bryon. comp. an.* ℥j, *Syr. Caryophyll.* ℥ß; *M. f. Julap.* cap. Cochl. *j*, singulis horis, si haustus præscript. paroxysmum non fugaverit.

De rachitide vera.

In rachitide adsunt partium laxitas & mollities, debilitas & languor, ignavia & torpor, & inæqualis earundem nutritio, *viz.* caput justo majus, facies plenior & floridior, partes carnosæ infra caput emaciantur, nodis protuberant articuli, maximè carpi, paulo minùs tali, tument & extremitates costarum, ossa incurvantur,

tut, præcipuè tibiæ & fibulæ, hinc ulnæ & radii, aliquando femoris & humeri, decurvantur etiam offa ; dentes tardè & molestè erumpunt, vacillant, nigrescunt, & frustulatim excidunt, pectus à lateribus angustum, anteriùs acuminatum, abdominis repletio, & hypochondriorum tensio, tussis & pulmonum vitia lacessunt, lateralis decubitûs modò dextri, modò sinistri aversatio.

℞ *Fol. Absinth. vulgar. Centaur. minor. Marrub. alb. Chamædryos, Scordii, Calamenth. vulg. Parthen. Saxifrag. pratens. hyper. virg. aureæ, serpill. menth. salv. rutæ. Card. Benedict. Puleg. Abrotan. Chamæmel. Tanacet. Lilior. convall. omnium rec. collect. & incis. an. Mj, axung. Porcin. ℔iiij, sev. ovin. & vin. Claret. an. ℔ij, macerentur in olla fictili super cineres calidos per horas xij, deinde ebulliant ad humiditatis consumptionem, & postea colentur, ut f. Linimentum*, quo venter & hypochondria illinantur manè & serò, ut etiam & artus hoc malo affecti, per 30 vel 40 dies, vel donec convaluerit.

℞ *Singulor. ingredient. præſcript. an.* *Mij*, infundantur frigidè in Cerevifiæ non Lupulat. Cong. *iiij*, pro potu.

In Tumoribus Infantum ventres occupantibus ab Evacuationibus nimiis procedentibus.

Sanguis & Viſcera herbis corroborantibus confortentur, ut in Rachitide vera; niſi quòd axillæ etiam utræq; inungantur, at non artus.

De Febribus à dentitione artû.

Sp. C. C. gutt. ij, vel iij, vel iiij, pro ratione ætatis in Cochl. *j*, vel altero aq. Ceraſor. nigr. vel Julap. alterius appropriati, exhibeantur 4ª quâq; horâ ad vices quatuor, vel ſex.

De febre hectica infantum.

Insigni quodam calore languent cum appetitûs dejectione, artus & truncus corporis emaciantur.

Rhabarb. incisi ℥ij *in lagenam vitream cerevisiæ tenuis* ℔ij, *capacem* immittantur pro potu ordinario.

Epoto hoc liquore, *aliæ* ℔ij, *eidem Rhabarb. superaffundantur ad tertiam vicem.*

Si verò potus vi Catharticâ saturatiùs impregnetur, tum ℔j, epotâ alteri cerevisia mox adjiciatur.

De hæmorrhagia narium.

Dolor & calor sinciput lancinant.

Sanguis è brachio frequenter extrahatur; victûs ratio refrigerans & incrassans

injungatur; Julap. refriger. & incrassans, Cum Emulsionib. refrigerantib. præscribantur.

Singulis diebus injiciatur *Enema refrigerans*, atq; omni nocte *Paregoric. ex Syrup. de Mecon.* exhibeatur & semel vel bis *potio purgativa commun.* præscribatur.

Lintea quadruplicata immersa aq. frigidæ, in qua sal Prunell. dissolvatur, & postea leviter expressa admoveantur nuchæ, & utrinq; cervici sæpius in die.

Post Evacuationes liquor seq. applicetur.

℞ *Vitriol. Hungaric. & Alum. an.* ℥j, *Phlegmat. Vitriol.* ℔ß, *coq. tamdiu, donec omnia fuerint dissoluta, liquorem frigefactum filtra, & à Crystallis subinde natis separa, liquori residuo adde ol. vitrioli duodecimam partem*; vel potiùs.

℞ *Aq. Plantag.* ℥iij, *bol. Armen. subtiliss. pulver.* ℥ß, *probè misceantur*; Tu-

runda

runda ex linteo raso liquore hoc humectata nari, ex quo sanguis stillat, indatur per dies duos isthic relinquenda.

Hoc minus succedente, *Vitriol. Rom. Aq. commun. dissolvatur, quo Turunda imbuta* nari indatur, *liquore* etiam *hoc linteamina imbuta*, & applicata, sanguinem sistunt, si ex parte externa diffluat.

De chlorosi.

Adsunt vultûs & totius corporis decoloratio, intumescentia in facie, palpebris & malleolis, gravitas totius corporis, crurum ac pedum tensiva lassitudo, respiratio difficilis, cordis palpitatio, capitis dolor, pulsus febrilis, somnolentia, pica & mensium suppressio.

Sumat *Pilulas Chalybeatas*, vel *pulv. Chalybeatum* in affectione hysterica præscript. plus minus pro ratione ætatis, superbiben. haustum vini cujuslibet ad libitum, vel *infusion. corroborant. cum Rad. Angelic.* ibidem descriptam. Si Ægra

non valde debilis fuerit, purgetur ſemel vel bis ante præſcriptorum uſum.

De ſuppreſſione menſium.

Cibum faſtidiunt mulierculæ, fœdus faciei color eſt, gravitas totius corporis dolores ſincipitis, lumborum, crurum & imi ventris; pedum tumores infeſtant.

Eadem præſcribenda ac in Hyſterica affectione; at ſi iiſdem remediis affectus non ceſſerit, tum ſeq. ſunt præſcribenda.

Singulis Auroris, & 4ª pomeridianâ, ſumat *Julap. Hyſteric. ſine Caſtor. Cochl. v, inſtilland. Sp. C. C. gutt. xij.* Singulis noctibus ſumat cubitum itura Trochiſc. *de Myrrh.* ℈j, *cum Syr. de Artemiſ. in formam boli vel Pil. redact.*

De

De vomitu ſanguinis, vel etiam de hæmoptoë.

In hæmoptoë dolor & calor pectus obſident, cum debilitate quadam.

Mittatur ſanguis ex brachio dextro ad ℥x, Sequenti mane ſumat *potionem purgativ. commun.* & eâdem nocte *Paregoric. ex ℥iij, aq. Ceraſor. nigr. & Syr. de Mecon ℥j.*

Poſtea aggrediatur uſum ſequent.

℞ *Bol. Armen.* ℥*j, Pulv. radic. Symphyt.* ʒ*ij, Terr. Sigillat. Lapid. hæmatit. & Sang. dracon. an.* ʒ*j, Sacchar. Albiſſ. ad pondus omnium; M. f. Pulvis ſubtiliſſimus,* cujus cap. ʒ*j*, manè, 5 pomeridianâ, & nocte, ſuperbibend. ſequent. Apozemat. ℥*iij*.

℞ *Fol. Plantag. Rubi Sylveſtris. & millefol. an. M. j; coq. s. q. aq. ad* ℔*ß. in Colatura diſſolv. Syrup. de Symphyt.* ℥*ij;*
M.

M. f. Apozema; vel cap. Cochl. *vj*, sequent, Tincturæ.

℞ *Flor. Rof. rubr.* ℥*vj*, *Cort. intern. querc.* ʒß, *fem. Plantag. parùm contuf.* ʒ*iij*, *Aq. font.* ℔*ij*, *Sp. vitriol. q. s. ad levem aciditatem, infundantur in vafe claufo, calore leni, per 4 horas; Colatur. adde aq. cinnamom. hordeat.* ℥*iij*, *Sacchar. albiff. q. s. ut f. Tinctura guftui grata.*

Si ab ufu Pulveris abhorreat, utatur *Electuario* in fluxu menfium immodico præfcripto.

Enema quotidie injiciatur, & *Diacodium* horâ fomni propinetur.

Phlebotomia infuper femel, bis, vel ter (ut opus fuerit) reiteretur, diebus aliquot interpofitis; & femel iterum, fi res poftulet, repetatur potio purgativa.

Diæta incraffans & refrigerans obfervanda.

De

De punctura tendinis.

Humor aqueus, vel ichor quidam, ex orificio venæ inciſæ jugiter deſtillat.

℞ *Rad. Lilior. alb. in lacte vaccin. ad teneritud. coct. & contuſ.* ℥iiij, *farin. ſem. Lin. & Avenac. an.* ℥iij, *coq. ad cataplaſmatis conſiſtentiam in eodem lacte, quo radices coctæ fuere,* applicetur parti affectæ manè & ſerò.

De ambuſtis.

Foveatur pars affecta *linteis Sp. vin. imbutis*, uſq; dum evaneſcat dolor; ac deinceps de novo imbuatur *linteum*, quod ter vel quater in die parti affectæ applicetur. ubi obiter nota remediis omnibus, quotquot adhuc inventa fuere, liquorem istum facilè palmam præripere, cum cutem subjacentem ab omni putrefactione tueatur, ac vendicet, atq; eo nomine curationem quàm citò absolvat, digestionem, quæ tardè sua tempora percurrit, etiam non moratus; ideo partibus ab aqua ferventi, pulvere pyriol, vel simili læsis, quam primum hoc infligitur malum, applicetur, eo quo dictum est modo.

De mania communi.

A nimis exaltata & vivida ſanguinis craſi oritur. Eſt & alia maniæ ſpecies febres intermittentes diuturniores excipiens, in ſtultitiam tandem degenerans, producta quidem à debilitate & vappiditate ſanguinis, à diutina fermentatione. Præſcribantur itaq; cadiaca generoſiora, *viz. Theriac. Andromach. Electuar. de ovo, Pulv. Comitiſſ. Pulv. Gualt. Rawleigh, in aq. epidem. theriacal. vel aliâ* ; & diæta inſtituatur analeptica.

In junioribus mittatur ſanguis è brachio ad ℥*viij* vel *ix*, bis vel ter, diebus tribus inter ſingulas Venæſectiones interpoſitis. Tum ſemel extrahatur ſanguis è venis jugularibus. Poſtea tota curatio innitatur ſequenti *Cathartico*, quod ſumat tertiâ vel 4ª quâq; die, donec convaluerit, hoc interim obſervando, quod cùm octies vel decies purgatus fuerit æger, exhibitio Cathartici ad ſeptimanam unam vel alteram omittatur.

℞ *Pharmac. domestic.* (i. e. *rad. Bryon. alb.*) *pulv.* ʒj, lactis vaccin. ℥iiij ; vel,

℞ *Ejusdem* ℥ß *vel* ʒvj, *vin. alb.* ℥iiij, *infundantur per noctem, in Colatura dissolve Syr. Violar.* ℥j ; *M.f. Potio* ; vel,

℞ *Gambugii gr. xiiij, aq. Cerasor. nigr.* ℥iij, *Syr. Caryophyll.* ℥ſs ; *f. Potio.*

De contusionibus.

Mittatur sanguis è brachio lateris magis affecti ad ℥*x* ; seq. mane exhibeatur *potio communis purgativ.* ac deinceps eodem modo Venæsectio & purgatio alternatim repetantur, donec æger convaluerit. Interim toto decursu, si internæ partes lædantur, sequentia præscribantur.

℞ *Decoct. Pectoral.* ℔jſs, *Syr. Violar. cap. Ven. an.* ℥ij ; *f. Apozema* ; cap. ℔ſs ter in die. Item *ol. Amygd. dulc. rec. Cochl. j*, sæpius propinetur.

℞ *Ol. Amygd. dulc. unguent. Dialthææ & Pomat. an.* ℥j; *M. f. Linimentum*, quo inungatur pars læſa manè & ſerò, ſuperimponend. fol. Braſſicæ.

De furfure, ſive porrigine capitis.

Potio purgans Communis bis propinetur, dein.

℞ *Ol. Amygd. Amarar. & Laurini, Cinerum fol. Abrotani an.* ℥j, *miſceantur probè, & f. Linimentum*, quo inungatur totum caput ſingulis matutinis, diligenter infricando, & poſtea ſuperimponendo veſicam ſuillam.

At primùm abradatur totum capillitium, & poſtea defricentur ſquammulæ ſenſim ſingulis auroris, prout decidere pronæ fuerint.

De

De morſu canis rabidi.

Poſt 40 dies aut plures melancholica adſunt ſymptomata, febris, ſitis, hydrophobia, & tandem partium extremarum convulſio.

℞ *Sp. vin. optimè rectificat.* ℥iiij, *Theriac. Andromach.* ℥j ; *f. mixtura*, quâ illinatur pars læſa ter in die, ſuperimponendo linteum eâdem mixturâ imbutum.

De ulcere veſicæ.

Pus graveolens, aut ſanguis nonnunquam ſquammulæ ſeu pelliculæ membranaceæ ac veluti furfuraceæ cruſtulæ (ſin in renibus hæreat ulcus, caruncculæ minutulæ, aliquando craſſiores) unà cum urina excernuntur, perpetua dyſuria & continuus earum partium dolor infeſtant ; renibus autem affectis ulcere, dilucida dyſuriæ & doloris dantur inter-

intervalla, pus etiam excretum copiosius est, album, leve & minimè fœtidum, lacti similis profunditur urina: & longè post mictionem pus ab eo separatum in fundo residet.

℞. *Emplast. Flor. unguent. dict.* ℨjß; *f. Pil.* N° *ix*; cap. *iij* horis medicinalibus, superbibendo sequentis Aq. Coch. *vj*.

℞ *Rad. Fœnicul. Consol. Aristoloch. & Caryophyll. an.* ℥*iij, fol. Agrimon. Hyper. Bugul. Sanicul. Plantag. an. M.vj, incidantur minutim, & destillentur in vini alb. & lact. an.* ℔ *iv, & eliciantur solummodo* ℔ *iv* pro usu.

℞ *Pulv. rad.* *Consolid. maj. & gumm. Arabic. an.* ℥*j, Sacchar. Penid.* ℥*ij*; *f. Pulv.* cap. Cochl. *j*, bis in die.

De asthmate inveterato in iis, qui sanguineo temperamento præditi sunt.

Dividitur in tres species; Dyspnœam, quæ difficilis est respiratio, in qua crebrior densiorq; est spiritûs tractio ex infarctu pulmonum sine stertore oriunda: Asthma, ubi frequens & magna respiratio, in qua diaphragma,

diaphragma, musculi intercostales, tum etiam abdominis, violenter moventur, cum stertore & sibilo. In priore specie substantia pulmonum, in posteriore bronchia oppilantur: Et Orthopnœam, quæ est maxima spirandi difficultas, sub qua ægrotantes non nisi sedentes, & erectâ, cervice respirare possunt. Musculi etiam pectoris & scapularum vehementer exagitantur.

Mittatur sanguis è brachio dextro ad ℥x. Die sequenti sumat *potionem purgativam communem*, quæ repetatur tertiâ quâque die per duas alias vices.

Diebus à Purgatione vacuis sumat sequentia;

℞. *Sem. Anis. subtiliss. pulv.* ʒij, *cum s. q. Balsam. Lucatell. f. Pil. ex singulis drachmis vj*; cap. *iij* manè & quintâ pomeridianâ, superbibend. *decocti Amari sine purgantib.* ℥*iv* calidè.

Si Symptomata adhuc maneant, repetatur de novo integer Processus.

De paralysi.

Sensus & motus in partibus quæ afficiuntur, vel simul, vel alterutra tantum facultas aut prorsus extinguitur aut vitiatur.

Sumat

Sumat *Pil.Coch.min.* ℈*ij* alternis matutinis per *vj* vices; deinde capiat ter in die per *xxx* dies *Electuar. Antiſcorbutic.* ʒ*ij* ſuperbibend. *Aqu. Antiſcorbutic.* Cochl. *vj*. Vide in ſcorbuto.

℞. *Unguent. Nervin.* ℥*iij*, *Sp. Lavendul. comp.* & *Sp.* Cochl. *hortenſ. an.* ℥*jß*, quo inungantur partes affectæ, ut ſpina dorſi, &c. manè & ſerò.

Pleraque præſcriptorum, utut curationi ſcorbuti ſolùm deſtinari videantur; attamen cùm humores crudos ac fixos volatiliſare præ aliis apta nata ſunt, in Paralyſi etiam conveniunt.

De tuſſi & phthiſi.

Tuſſis per ſe patet. Phthiſis autem invadit ab ætatis anno 18 ad 35. Extenuatur totum corpus. Febris moleſtat hectica, à cibo invaleſcens (quæ ex celeritate pulsûs, rubedinéq; genarum dignoſcitur) materia per tuſſim excreta cruenta eſt aut purulenta, in ignem conjecta tetrum ſpirat odorem, & immiſſa in vas aquâ repletum, fundum petit. Sudores nocturni

nocturni ſuperveniunt, liveſcunt tandem genæ, facies pallat, exacuantur nares; temporum quoque collapſus, unguium incurvatio, capillorum defluxio, & alvi profluvium colliquativum, mortem ſtatim ſubſecuturam denuntiant.

Si Tuſſis recens fuerit, & nondum febrim, aut alia ſigna Peripneumoniam notham comitantia, accerſiverit, vel ſi à Pleuritide, aut Peripneumoniâ, ob neglectam ſufficientem Phlebotomiam, malè curatis eadem nequaquam orta fuerit, ſatìs erit, ut æger per dies aliquot ab uſu vini & carnis abſtineat, & his ſimilibus remediis ad libitum utatur.

Balſamum ſulphuris Aniſatum ad gutt. x, Cochl. j, Sacchar. Cryſtall. inſtillatum bis vel ter in die devoretur; ut etiam Tabellar. ſequent. quas ſecum æger continuò portet, unam frequenter aſſumat.

℞. *Sacchar. Cand.* ℔*jß, coq. s. q. aq. font. uſque dum adhæreſcat extremis digitor. tum adde pulv. Glycyrrhizæ, Enul. Campan. ſem. Aniſ. & Angelic. an.* ℥*ß, pulv. Irid. Florentin. Sulphur. an.* ʒ*ij, Ol. Chym. Aniſi* ℈*ij; f. s. a. Tabellæ domeſticæ vocand.* atque hoc interim Eclegmate utatur.

℞.

℞. *Ol. Amygd. dulc.* ℥ij. *Syr. Cap. Ven. Violac. an.* ℥j, *Sacchar. Cand. q. s. f. Lohoch.* de quo ſæpius lambat bacillo Glycyrrhizæ, quando tuſſis urget.

In defluxione tenui *Eclegmata incraſſantia* exhiberi poterint.

Sin verò Tuſſis his remediis haud ceſſaret (præcipuè autem ſi febrim comitem habeat, vel ſi à Peripneumonia aut Pleuritide originem ducat) tum ineptum fuerit pectoralibus fidere; ſed Venæſectione & Catharſi debellanda eſt, ut in methodo, quæ in curatione Peripneumoniæ nothæ deſcribitur.

Verùm enimvero cùm, his omnibus non obſtantibus, Tuſſis non modò non curationi ceſſerit, ſed & diuturnâ Pulmonum concuſſione eos adeò debilitaverit, ut Phthiſis tandem ſubingreſſa fuerit, tum hâc methodo procedendum.

℞. *Balſam. Peruv. gutt. x, inſtillentur Cochl. j, Syr. Hederæ terreſtris,* vel ſi id minus gratum fuerit ægro, *Cochl. j. Sacchar. Cryſtall.* cap. ter in die ſuperbibendo *Decocti Amari ſine purgantib.* ℥iv, vel (ſi idem ventrem moverit) ℥iij.

Sed

Sed omnibus aliis (quotquot adhuc inventa ſunt) *Equitatio* ad ſatis longa & diutina itinera facilè palmam præripit, hoc obſervando, ut ſi æger juvenilem ætatem prætergreſſus fuerit, plus temporis huic exercitio impendere debet, quàm ſi puer aut juvenis eſſet, & ſanè haud multò certiùs *Cortex Peruv.* febri intermittenti, quàm in hac ætate *Equitatio* Phthiſi medetur.

De ſcorbuto.

Adſunt ſpontaneæ laſſitudines, corporis gravitas, dyſpnœa, præcipuè ex motu corporis, gingivarum putrefactio, oris graveolentia, ſanguinis è naribus crebra eruptio, ambulandi difficultas, crurum nunc intumeſcentia nunc extenuatio, in iiſdem perpetuò maculæ lividæ, plumbeæ, flavæ, aut violaceæ, faciei color plerumque ex pallido fuſcus.

Extrahatur ſanguis è brachio ad ℥*viij*, niſi ſigna Hydropis adfuerint. Seq. mane exhibeatur *Potio Purgat. communis*, quæ repetatur tertiâ quâque die per duas alias vices.

Diebus

Diebus à purgatione vacuis, uti etiam poſtea, per menſem unum vel alterum ſumat ſequentia.

℞. *Conſerv. Cochl. hortenſ.* ℥ij, *Conſerv. Lujul.* ℥j, *pulv. Ari compoſ.* ʒvj, *cum s. q. Syr. Aurantior. f. Electuar.* de quo cap. ad magnitud. nuc. moſchat. maj manè, quintâ pomeridianâ, & nocte, ſuperbibendo *Aq. Raphan. compoſ. Cochl. vj*, vel ſequentis.

℞. *Rad. Raphan. Ruſtican. raſpat.* ℔ij, *rad. Ari* ℔j, *fol. Cochl. hort. M. xij, fol. Menth. Salv. Naſturt. aquat. & Beccabung. an. M. vj, ſem. Cochl. hort. parùm contuſ.* ℔ß, *nuc. Moſchat.* ℥ß, *Vin. Alb.* ℔*xij, deſtillentur organis communib. & eliciantur ſolummodo* ℔*vj*, pro uſu.

Vel *Folia rec. Cochl. hortenſ. per ſe deſtillentur* pro uſu dicto.

Porrò ſequens Cerevifia ſit pro potu ordinario.

℞.

℞. *Rad. Raphan. Rustican. recentis incisi ʒij, fol. Cochl. hortens.* N° *xij, passular. enucleat.* N° *vj, Aurant. cum toto incisi dimidium, in Lagenam vitream* ℔*ij, Cerevisiæ tenuis capacem subere mox probè obturandam immittantur.*

In hunc modum parentur eodem tempore sex Lagenæ pro usu, & post aliquot dies sex aliæ, antequam priores exhauriantur, & sic deinceps; vel,

Vice hujus Cerevisiæ seq. mixturæ Cochl. *iij* vel *iv* immisceri poterint singulis haustibus potûs communis.

℞. *Rad. Raphan. Rustican. & sem. Cochl. hortens. an.* ℥*ß, fol. Cochl. hortens. M. ij. pulpam unius Aurant. Contundantur simul in mortar. marm. sensim affundendo vin. alb.* ℔*ß, Coletur cum levi expressione,* & reponatur pro usu.

Eadem remedia, Phlebotomiâ & Catharsi omissis, in Rheumatismo scorbutico, sive Hysterico, valde prosunt.

FINIS.

℞. *Rad. Raphan. Rustican. recentis incisi ℥ij, fol. Cochl. hortens. N° xij, passular. enucleat. N° vj, Aurant. cum toto incisi dimidium, in Lagenam vitream ℔ij, Cerevisiæ tenuis capacem subere mox probè obturandam immittantur.*

In hunc modum parentur eodem tempore sex Lagenæ pro usu, & post aliquot dies sex aliæ, antequam priores exhauriantur, & sic deinceps; vel,

Vice hujus Cerevisiæ seq. mixturæ Cochl. *iij* vel *iv* immisceri poterint singulis haustibus potûs communis.

℞. *Rad. Raphan. Rustican. & sem. Cochl. hortens. an. ℥ß, fol. Cochl. hortens. M. ij. pulpam unius Aurant. Contundantur simul in mortar. marm. sensim affundendo vin. alb. ℔ß, Coletur cum levi expressione,* & reponatur pro usu.

Eadem remedia, Phlebotomiâ & Catharsi omissis, in Rheumatismo scorbutico, sive Hysterico, valde prosunt.

FINIS.

